

JAV KUBIEČIAI PAVĖLAVO "ŠUNIS LAKINTI"

Stebėdamas, kaip supolitintoje *Miami* atsiradusio berniuko iš Kubos dramoje JAV kubiečiai pralaimi viešosios nuomonės palankumą, prisiminiau tautos patarlę: "Ne metas šunis lakinti, kai reikia eit medžioti." Užtikau du straipsnius, daug pasakančius apie antikomunistinės išeivijos veiklą Vakaruoše. Abu juos parašė vakariečiai antikomunistai. Anot autorių, pabėgėliai nuo Raudonosios tironijos, jei ir lakino politinius šunis, tai lakino ne medžioklinius "kurtus", o politišoninius "pudelius".

Pavergtųjų tautų draugas, konservatyvus Kanados apžvalgininkas *Lubor J. Zink*, dažnai (deja, ne šiuo atveju) cituotas mūsų išeivijos spaudoje, "*Toronto Sun*" paskelbtame straipsnyje "*Lets's stop this hypocrisy*" ("Sustabdykime tą veidmainystę"), kritikavo Kanados baltijiečių politiką. Jis tai darė 1980m., septintojo "*Baltic Event*", prabangaus susitikimo su Kanados parlamento nariais proga. Pasišaipęs iš kalbėjusio senatoriaus "riktelėjimo po kelis žodžius trimis baltijiečių kalbomis", *Lubor Zink* rašė: "Už tokį cinišką bandymą bet ką daryti, medžiodant rinkėjų balsus, daug rimtesnė po juo glūdinti veidmainystė valdančiosios partijos atstovų, kurie ateina apsigaubę kovotojų už žmogaus teises apsiaustais ir su išlavinta iškalba pasmerkia sovietinę priespaudą Baltijos kraštuose, kai iš tikrųjų jie atstovauja vyriausybę, sudariusią "draugystės sutartį" su Sovietų tironija".

Štai ką *L. Zink* sakė apie Kanados baltijiečių vadus: "Savo sąžinei nuraminti, Baltų federacijos vadovai savo kalbose pasmerkia tarptautinės bendruomenės naudojamą dvigubą standartą žmogaus teisių ir tautų apsisprendime. Tuo pačiu metu jie pataikaujančiai garbina politikus, kurie sudaužia vėdos taurėmis draugystės tostus su jų kilmės kraštų skerdikais. Sunku suprasti, kaip Kanados Baltų federacija gali suvirškinti šį dvasią deginantį cinizmą niekingame žaidime." Gal tai galiojo ir JAV kubiečių "politikai"?

Gerokai anksčiau, JAV prezidento *R. Nixon* kelionės į Maskvą metu, apie į Ameriką nuo komunizmo pabėgusius ateivius ir jų vadus pana-

Vilius Bražėnas

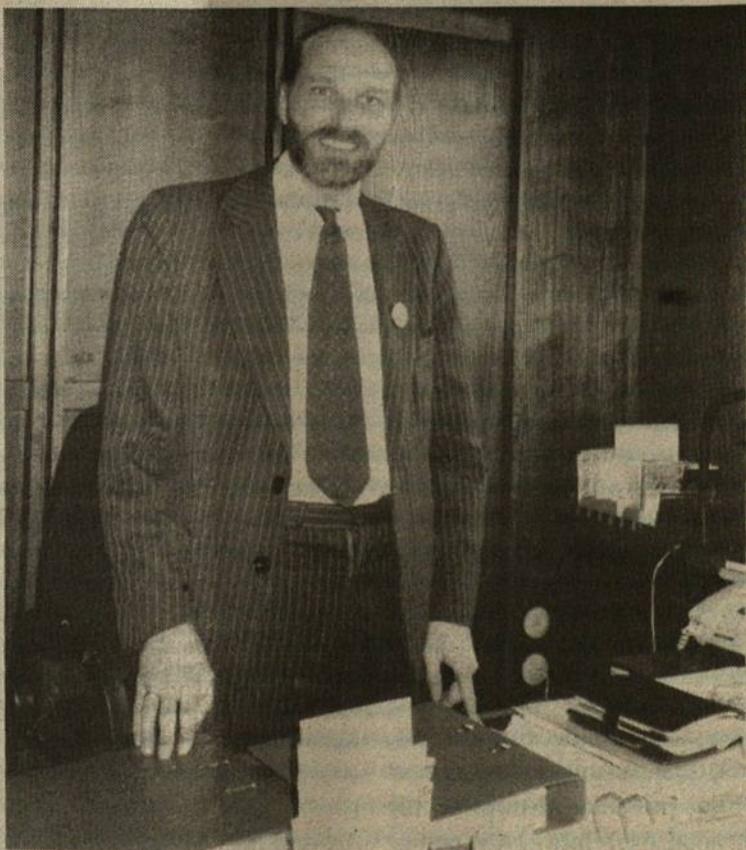
šiai kritiškai pasisakė amerikietis rašytojas, apžvalgininkas, JAV armijos atsargos generolas *Thomas A. Lane*. Konservatyviųjų katalikų savaitraštyje "*The Wanderer*" 1974m. liepos 18 d. išspausdintas jo straipsnis "Antroji Jalta išduoda pavergtąsias tautas" ("*Second Jalta Betrays Captive Nations*"). Straipsnis parengtas Pavergtųjų tautų savaitės proga. Nurodęs, kad "pavergtųjų tautų išvadavimas yra protingas JAV politikos siekis", *T. Lane* nusiskundžia: "Tačiau šiandien jie yra užmiršti žmonės. Savaitė sumanyta tik jų šauksmui aptildyti".

Autorius žvelgia į JAV etninių grupių politiką ir stebisi jų įtakos JAV politikoje stoka. "Bendrai paėmus, jie atstovauja didelei rinkėjų grupei. Jie turi bendrų interesų JAV politikoje. Bet jie nėra veiklūs, nes tapo politinių partijų belaisviais". *T. Lane* nemano, kad JAV reikia pradėti karą, tačiau ši valstybė turėtų naudoti visas įmanomas priemones pavergtiesiems vaduoti. Jis patvirtina tai, ką daugelis mūsų žinojo: tautų, likusių už Geležinės ir Bambuko uždangų likimas susietas su Jungtinių valstijų užsienio politika. Esą *Nixon* "Antroji Jalta" yra istorijos pasikartojimas: "Pavergtųjų tautų paaukojimas savimeiliškai prekybai su tironais paskatinti." Ar ne tas pats dabar vyksta JAV prekyboje su Raudonąja Kinija?

"Ar mūsiškės vokiečių, lenkų, vengrų ir kitos etninės bendruomenės yra taip prisirišusios prie demokratų ir respublikonų prijuosčių raiščių, kad jos nuolankiai priima tokį tikrųjų jų interesų išdėstymą?" – piktinasi generolas *T. Lane*. Jis pabrėžia, jog keturiasdešimt metų JAV vedama nuolaidžiavimo ir išdavystės politika giliai pažeidė pačios Amerikos interesus. Todėl jis kviečia etninių grupių vadus prisijungti prie JAV patriotų pastangų pakeisti JAV politikos kryptį. Matydamas, jog tai nepavyksta, jis klausia: "Nejaugi laisvė pakerta drąsą?"

Ar ne tomis pačiomis bėdomis sirgo ir kubiečių išeivija? Jie užsidarė savyje, džiaugėsi ir didžiavosi pasiekimais *Miami* mieste, net tapo arogantiški prieš kitas tautybes ir "vadavo" tik Kubą, nesistengdami pakirsti sovietų galią ir komunizmo įtaką apskritai. Ir dabar jie stebisi, kad tiek daug amerikiečių nežino skirtumo tarp Kubos ir JAV sistemų. Svarbiausia, pasitikėjo vienos ar kitos, tų pačių globalistų dominuojamos didžiųjų politinių partijų vadų pažadais.

Iš arti pažįstant JAV politinius užkulius, aišku, kad komunizmo aukos Amerikoje ar Kanadoje, susijungusios išlaisvinimo veiklai, galėjo žymiai įtakoti ir net pakeisti tų kraštų užsienio politiką ir paspartinti išsivadavimą. Deja, buvo "lakinami politiniai šunys", kurie per dažnai lojo ne tame kieme.



Lietuvos Seimo narys, Demokratų partijos pirmininkas Saulius Pečeliūnas. Jono Jasaičio nuotr.

GEGUŽĖS 29-OJI – ATMINIMO DIENA



Ar prisiminsi užaugęs, kam pastatytas šis koplytstulpis? Leono Milčiaus nuotr.

PAVARGUSIEMS DRAUGAMS

Adomas Jasas

Žydėk, žydėk, bulvarų žiede,
ir jausk – pavasaris gairus!
O mes, po dulkėmis susėdę,
minėsim tėviškės klevus.

Ak, ir pavasarį, ir kraują,
ir dėjo debesis lakius –
kaip dirvos saulės kraitį kraują,
o kulkos kerta jaunikius...

Žinau – kai grįšime namolio,
širdis tik grauduliu nukais –
lydėsim vieškelį į tolį,
balandį, skrendantį laukais.

Paskui dainuosim – vyšnios žiede,
ir tau pavasaris svaigus! –
Ant seno šulinio susėdę,
minėsim priešus ir draugus...

AR SUSITELKS DEŠINIEJI?

Lietuvos demokratų partijos pirmininkas, Seimo narys Saulius Pečeliūnas neseniai kartu su Tėvynės liaudies partijos vadovais Laima Andrikiene ir Vidmantu Žiemeliu sudarė frakciją Seime.

Demokratų partija imasi telkti išsibarsčiusias dešiniąsias jėgas. Gegužės 16 d. įvykusiame demokratų partijos prezidiumo posėdyje aptartas pasirengimas artėjantiems Seimo rinkimams. Rinkimų štabo vadovu paskirtas partijos pirmininko pavaduotojas, Kovo 11-osios akto signataras Virgilijus Kačinskas.

Demokratai palankiai

vertina Lietuvos liberalų sąjungos pasiūlymą telktis dešinioms jėgoms ir mato šią sąjungą kaip galimą koalicijos partnerę. Be to, jie neatmeta galimybės dalyvauti koalicijoje su konservatoriais, Tėvynės liaudies partija, Moderniųjų krikščionių demokratų sąjunga ir partija "Socialdemokratija 2000", kurią S. Pečeliūnas sakė priskiria prie vidurio dešiniųjų, nes požiūris į NATO ir Europos Sąjungą sutampa.

Lietuvos demokratų partija turi daugiau kaip 2000 narių. (*Pranešė Baltic News Service*)

Girdėta iš Vilniaus

• **PASVEIKINO POPIEŽIŲ.** Prezidentas Valdas Adamkus gegužės 17 d. pasveikino Popiežių Joną Paulių II 80-mečio proga ir padėkojo už ganytojišką dėmesį Lietuvai.

• **KVIETIMAS.** Lietuvos Ministras Pirmininkas Andrius Kubilius išsiuntė sveikinimo laišką Michailui Kasjanovui, tapusiam Rusijos Federacijos vyriausybės premjeru, ir palinkėjo sėkmės atsakingame darbe. A. Kubilius pakvietė premjerą jam patogiu laiku atvykti į Lietuvą. *ITAR-TASS*

• **SUSITARIMAS.** "Mažeikių nafta" ir Rusijos naftos bendrovė "LUKoil" susitarė dėl naftos tiekimo per naują bendrą įmonę. Pagal pasiektą susitarimą Mažeikių naftos perdavimo įmonė kasmet gaus 6 mln. tonų naftos iš Rusijos. "Mažeikių nafta" pasiliko teisę pirkti naftos papildomai, atskirai nuo bendros tiekimo bendrovės.

• **KAS ATLYGINS ŽALĄ?** Lietuvos Seime pritarta Seimo Pirmininko Vytauto Landsbergio parengtam įstatymo projektui "Dėl SSRS okupacijos žalos kompensavimo". Vyriausybė komisija dar 1997 metais paskaičiavo, kad SSRS kariuomenės padaryta žala siekia 276 milijardus JAV dolerių.

• **IŠKRAIPYMAS.** Lietuvos eksprezidentas Algirdas Brazauskas pasisako už derybas su Rusija dėl SSRS okupacijos metais padarytos žalos Lietuvai kompensacijos. Šis pareiškimas pasirodė kaip atsakas į Rusijos žiniasklaidos pranešimus, kuriuose iškreiptas jo pasisakymas. *INTERFAX*

• **LITO KURSAS.** Lietuvos Centrinio banko valdytojas Reinoldijus Šarkinas Pramonininkų konfederacijos posėdyje pareiškė, kad bankas yra pajėgus užtikrinti dabartinį keitimo kursą ir pasirodęs jį išlaikyti, nežiūrint spaudimo litą devaluoti. Banko pareigūnai teigė, jog nebus daroma jokių skubotų sprendimų. Litą susieti su euru numatyta 2001 m. antrajame pusmetyje. *REUTERS*

• **PASKIRTAS 14-ASIS VYSKUPAS.** Popiežius Jonas Paulius II vyskupu paskyrė monsinjorą Joną Kaunecką. J. Kauneckas yra 14-asis Lietuvos vyskupas, iki šiol buvęs Telšių kunigų seminarijos dvasios tėvu. Jis paskirtas Telšių vyskupu pagalbininku.

• **POEZIJOS PAVASARIS.** Šių metų "Poezijos pavasario" šauklių grupė gegužės 17 d. išvyko į Lazdijus ir pas Lenkijos lietuvius. Sostinės "Vagos" knygų salone pristatytas almanachas "Poezijos pavasaris 2000". Tai įžanga į 36-ąją poezijos šventę, kuri sostinėje prasideda gegužės 22 d. Nuo 1965 metų paskutinę gegužės savaitę Rašytojų sąjungos rengiamoje iškiliausioje literatūros šventėje per keletą dienų įvyksta apie trisdešimt susitikimų įvairiuose Lietuvos miestuose ir miesteliuose. Šiemet poezijos šventėje tikimasi sulaukti 15 svečių - poetų ir vertėjų - iš 13 valstybių. Gegužės 22 d. Rašytojų sąjungos klube įvyko vakaras "Tylusis amžinumas. Eilėraščių vainikas M.K.Čiurlioniui", skirtas kompozitoriaus ir dailininko gimimo 120-mečiui.

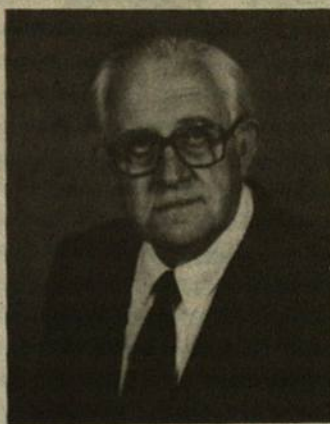
• **A. SAUDARGUI VĖL REIKIA POSTO.** Artėjant Seimo rinkimams, Lietuvos krikščionių demokratų partijoje kurstomas priešiškas dabartiniam jos vadovui akademikui Z. Zinkevičiui. Manoma, kad birželyje vykiančioje partijos konferencijoje jį gali pakeisti dabartinis Užsienio reikalų ministras A. Saudargas (neseniai pats atsistatydinęs iš šių pareigų). Seimo narys P. Gražulis neslepia savo paramos buvusiam ilgamečiui pirmininkui A. Saudargui. Anot jo, "A. Saudargas gali lygiuotis į tokius politikus, kaip Algirdas Brazauskas, Vytautas Landsbergis ar Česlovas Juršėnas".

• **ANTAUSIS R. PAVILONIUI.** Į Kauno rotušę dalykiniam pokalbiui su Kauno meru bei vicemerais buvo pakviesti miesto aukštųjų mokyklų rektoriai. Tačiau į susitikimą atvyko tik Kūno kultūros akademijos rektorius K. Miškinis ir Vilniaus universiteto rektorius R. Pavilionis. Pastarojo dalyvavimas, kaip teigė kelių miesto universitetų vadovai, paskatino rektorius neatvykti į susitikimą Rotušėje.

• **KEISTAS STREIKAS.** Vilniaus meras Rolandas Paksas, aptardamas gegužės 18 d. įvykusio vežėjų streiko reikalavimus, sakė, jog jie skamba gana keistai: "Pastaruosius du mėnesius vairuotojų atlyginimai nevēluoja, darbuotojai iš transporto bendrovių neatleidžiami, o atlyginimai gali padidėti, tik pagerėjus įmonių finansinei būklei".

• **SAUSROS IR ŠALŲ PASEKMĖS.** Žemės ūkio rūmai paprašė valdžios paskelbti Lietuvą stichinės nelaimės ištikta šalimi ir atlyginti dėl šalų ir sausros patirtus nuostolius, kurių suma siekia apie 250 mln. litų. Daugiausia nukentėjo Utenos rajonas ir Alytaus apskritys. Bloga padėtis pietryčių Lietuvoje. Pasak rūmų vicepirmininko A. Amšiejaus, šiame krašte sušalo apie 80 proc. pasėlių. Varėnos rajone šalnos ir sausra sunaikino beveik visą vasarą. Pakenkta beveik pusė šalies pasėlių. (*Eltos, BNS ir kitas žinias siunčia Lietuvos grįžimo į tėvynę informacijos centras*)

Tarptautinių įvykių apžvalga



Algirdas Pužauskas

Rusija gegužės 9 d. paminėjo 55 metų sukaktį nuo to laiko, kai pasidavė nacių valdoma Vokietija. Tą dieną Rusijoje švenčiama Pergalės diena. Naujasis prezidentas Vladimir Putin Kremliuje įvykusiame pokylyje pabrėžė, kad ši Rusijos pergalė turi įspėti visus, kurie bandytų pakelti ginklą prieš nenugalimąją Rusijos kariuomenę. Užsienio korespondentai mano, kad šis įspėjimas buvo skirtas Čėčėnijos sukilėliams.

Raudonojoje aikštėje Maskvoje vyriausybė priėmė masinį parodą, kuriame žygiavo įvairių Rusijos karo mokyklų kariūnai ir praėjusio karo veteranai, pasipuošę įvairiais medaliais nusagstytomis tuometinėmis uniformomis. Pro aikštės tribūną pražygiavo apie 10,000 veteranų, senus maršus grojant didžiuliam orkestrui. Ne mažiau karo veteranų žygiavo ir komunistų partijos organizuotame parade, įvykusiame kitoje miesto dalyje. Buvo nešamos raudonos vėliavos – buvusios Sovietų Sąjungos simbolis. Matėsi ir anuometinio diktatoriaus Josifo Stalino portretų.

Patys Rusijos istorikai nustatė, kad tame kare žuvo apie 27 milijonus sovietų piliečių. Daug mirė nacių įkurtose belaisvių stovyklose. Daug civilių buvo išvežta darbams Vokietijos karo pramonėje. Be to, tuometinė Maskvos valdžia žiauriai elgėsi su savo jaunais kareiviais, pabėgusiais iš belaisvių stovyklų. Jie buvo laikomi nepatikimais, nes pamatė, kaip žmonės gyvena Vakaruose. Sugrįžusieji dažniau-

IMPERIJOS ILGESYS IR VALDŽIOS KAUPIMAS

siai atsidurdavo Sibire, sunkių darbų stovyklose.

Prezidentas V. Putin minėtame pokylyje teigė, kad naujosios Rusijos kariai rašo naują karinę istoriją. Nėra galybės, kuri nugalėtų Rusijos ginkluotąsias pajėgas. Ši jo kalba priminė prieš 55 metus ir vėliau kartotas kalbas apie "nenugalimąją" Raudonąją armiją.

Didžiulis karinis paradas gegužės 9-ąją buvo surengtas Gudijos (dabar vadinamos Baltarusija) sostinėje Minske. Vadinamasis jos prezidentas Aleksandr Lukašenka su savo sėbrais rodė gražiai išrikiuotas raketas, šarvuotus ir tankus. Užsienio korespondentai pabrėžia, kad išvaikęs demokratines Baltarusijos jėgas ir itin liguistai reaguojantis į bet kokią tautinę veiklą, A. Lukašenka labai ilgisi "senų gerų dienų", t. y. buvusios Sovietų imperijos.

Tūktančiai žmonių paminėjo Pergalės dieną ir Ukrainos sostinėje Kijeve. Prezidentas Leonid Kučma padėjo gėlių vainiką prie Nežinomąjo kareivio paminklo ir netrukus išvažiavo į Rusijos Novgorodo apylinkes, kur palaidotas to karo dalyvis – Raudonosios armijos puskarininkis, prezidento L. Kučmos tėvas.

Rusijos prezidentas V. Putin viename iš pirmųjų savo dekretų pareikalavo, kad visa vietinė administracija besąlygiškai klausytų centrinės valdžios. Jis ypač įspėjo kai kurių Rusijos valdomų autonominių respublikų bei sričių vadovus nesiekti jokio savarankiškumo. V. Putin aršiai užsipuolė Baškirijos autonominės respublikos prezidentą Murtazą Rachimovą, kuris, anot dekreto, pradėjęs leisti savo įstatymus, besiskiriančius nuo Rusijos Dūmos patvirtintų įstatymų. V. Putiną ypač suerzino tai, kad Baškirija norėtų užmegzti diplomatinį ryšius su kito-

mis valstybėmis. Dekrete piktinamasi, kad ne visada greitai atsakoma į centrinės Kremiaus vyriausybės raštus. V. Putin pareikalavo "nėskaldyti Rusijos", neleisti savo įstatymų, o jau paskelbtus potvarkius atšaukti. Tokias, anot jo, "skaldytojiškas tendencijas" jis sakosi pastebėjęs Ingušijos (esančios šalia Čėčėnijos) autonominėje respublikoje ir kai kuriuose rajonuose prie Amūro upės.

Vyriausybės vadovu paskirtas buvęs vicepremieras Michail Kasjanov. Jis pasižymėjo derybose su Vakarų valstybių atstovais dėl paskolų ir paramos Rusijai. Maskvoje jau kalbama, kad bus bandoma sujungti kai kurias ministerijas, o dalį jų – visai panaikinti. Tarp ministerijų, kurias gali paliesti šios permainos, minima Energetikos ir kuro ministerija.

Naujosios Rusijos vyriausybės darbų pradžia sutapo su čėčėnų partizanų puolimu Ingušijoje. Čėčėnų kovotojai surengė pasala, į kurią pateko Rusijos kariuomenės dalinys. Dalis kareivių žuvo vietoje. Rusijos armijos pranešime sakoma, kad šie kariai grįžo namo, baigę tarnybą "antiteroristinėje operacijoje" Čėčėnijoje.

Kitas Maskvą sujaudinęs įvykis buvo prokuroro pasisakymas prieš kelis "milijonierius – oligarchus". Šį kartą buvo minimas Boris Berezovskij ir Roman Abramovič. Sakoma, kad jų rankose atsidūrė apie 70 proc. privatizuotos aliuminio pramonės. Dalį savo pelno šie milijonieriai panaudojo, išigydami kai kuriuos laikraščius ir televizijos stotis. Tai dar labiau padidino jų įtaką Kremliuje. Maskvoje kalbama, kad prezidentas "sutvarkys" Rusijoje viešpatuojančias verslo imperijas. Netrukus buvo atliktos kratos redakcijose. Rusijos žurnalistai tai įvertino, kaip išpuolį prieš spaudos laisvę.

Keliais sakiniiais

• Nežiūrint Jungtinių Tautų pastangų, Afrikoje vėl išsiliepsnojo Etiopijos ir Eritrėjos karas. Kovos vyksta 620 mylių pasienio ruože. Abi pusės, nors būdamos vienos iš pačių skurdžiausių visoje Afrikoje, giriasi savo laimėjimais. JT generalinis sekretorius Kofi Annan pranašauja, kad karas bus žiaurus. Eritrėja, turinti 4 mln. gyventojų, priešinasi Etiopijai, turinčiai 61,7 mln. JAV amba-

sadorius Jungtinėse Tautose šį konfliktą pavadino "kvailyste", kai vadinamoji "tautinė garbė" pavirsta žiauriu nėsiskaitymu su savo piliečių interesais.

• Pakistano Aukščiausias teismas, kuriame yra 12 teisėjų, paskelbė, kad karinis perversmas buvo "teisėtas", tačiau paragino dabartinę karinę vyriausybę perleisti šalies valdymą civilinei valdžiai per trejus metus.

• Gegužės 10 d. Izraelio prezidentas Ezer Weizman, kuriam dabar 76 metai, apalpęs savo namų sode per priėmimą užsienio šalių diplomatams, surengtą švenčiant Izraelio nepriklausomybės 52 metų sukaktį.

• Indijos gyventojų skaičius gegužės 11 d. pasiekė vieną milijardą. Politikai ir sociologai kalba, kad tai diena, kurią reikia panaudoti ap-

(Nukelta į 3 p.)

Redaktoriaus skiltis

Partiniai šokiai

Šokių būna visokių: tautinių ir modernių, lėtų ir šokamų pašėlusiu ritmu, tinkančių iškilmingiems pokyliams ir ... pertraukoms tarp krepšinio arba ledo ritulio rungtynių. Kartą lankydamasis Estijoje užklausu, kodėl senoviniai šokiai – tokie lėti. Atsakymas buvo įtikinantis.

– Eėė, – ištarė žinovas. – Jus daugiausia atkūrė iš senų žmonių pasakojimų ir parodymų. O senoliai, kaip žinai, greitai šokinėti nebegali.

Tačiau Lietuvoje šiuo metu vis smarkiau šokami "partiniai" šokiai. Jų greitis ir ritmas toks, kad net argentiniečiai ir meksikiečiai, jau nekalbant apie neseniai Lietuvos operoje matytas čigones, tik pavydėti galėtų. Temperamentas – visai nebūdingas vidurio platumų gyventojams. Negali atsistebėti, kaip kai kurie jau gana pagarbaus amžiaus šokėjai taip strykteli, kad akimirksniu iš dešinės į kairę perskrieja. Prašvilpia iš vakarų į rytus, net "naujo vėjo" pūtimo nepaisydami.

Smarkiausias šokinėjimas matomas kairėje politinės scenos pusėje. Kai kurie socialdemokratų lyderiai jau senokai puoselėjo mintį su LDDP rankelėmis susikabinti. Nauda – keleriopa: ir anos partijos senasis vardas bus greičiau pamirštas, ir į Socialdemokratų Internacionalą aniems kelias bus atvertas, ir ilgokai slėpta bičiulystė bus "švariai" įteisinta. Susijungs senosios ir naujosios pažintys, patirtis ir kapitalas. Argi svarbu, kad visa "Koalicija" su tikrąja socialdemokratija praktiškai nieko bendro nebeturėtų. Ir jos atstovų socialinis sluoksnis – anaipol ne tradiciškai socialdemokratinis. Užtat kokia tuščiakalbystės, moksliskai tarant, demagogijos patirtis! Viską sugebės paaikškinti! Tokiais dirbančiųjų gynėjais pasirodys, kad net tie, kurie dar kažką atsimena, pasijus apdumti ir apžavėti.

Tiesa, iškilo vienas keblumas: žmogus, kurio pavardė Lietuvoje siejama su so-

cialdemokratijos atkūrimu, staiga užsiožiavo. Nepritariu, sako, nenoriu šokti poroje su LDDP. Šį žmogų galima suprasti. Jaunystėje buvęs politinis kalinys ir še tau, kad nori – kartu su tais, kurie "sodino". Bet "Koalicijos" šalininkai mikliai šį reikalą sutvarkė: maištaujančio garbės pirmininko atsistatydinimo pareiškimą ėmė ir atmetė. Girė, nėr čia ko prieš generalinę repeticiją, t. y. rinkimus į Seimą, purkštauti. Ir "į kampa įvartam" šokti galima. Nesvarbu, kad vietoje. Juk net bėgti galima vietoje: niekur nenubėgant arba ant bėgančio takelio.

Ponia iš naujosios, demokratiškos moterų partijos (berods, jau trečią kartą tobulinančios savo pavadinimą) net išsikeičė: ir ji norėjo bendrame kairės pusės ratelyje strapioti. Juo labiau, kad ten kol kas dauguma šokėjų – vyrai, o damų – mažuma. Bet "Koalicija" kol kas ir be jų apsieina. Nesisielok, ponie, ateis laikas, pasikvies. Juk šokių figūros žinomos, muzika – taip pat iš anų laikų aussyse tebeskambanti. Pavyzdžiui: "Šalin išnaudotojus iš Vakarų! Tegyvuoja Rytų erdvės ir verslo galimybės!" Prisiderinsi, "gintarine lady".

Scenos viduryje vyksta kažkas visai mistiško: galingi nuo Lietuvos visuomenės nepriklausomos žiniasklaidos prožektoriai čia atsigrūdusius rausvus "naujosios sąjungos" šokėjų švarkus ir sijonus baigia taip užmaskuoti, kad šie lyg ir visai trispalviškai atrodo. Tokia sceninė išdaiga taip suglumino centristus, kad šie naujųjų išibrovėlių ir jų iki šiol valdytą teritoriją ne tik šalin neveja, bet net rankas bendram šokiui tiesia. O atvykėliai dar prisižada, kad nesiruošia į kairę suktis. Nesvarbu, kad choreografija ir čia, ir ten – ta pati.

Dešinėje politinės scenos pusėje – didžiausia sumaištis, stumdymasis ir bėgiojimas iš vieno ratelio į kitą. Bet apie tai – jau kita kalba.



Juozas Žygas

Manychiau, kad praėjus dešimtmečiui po nepriklausomybės atstatymo, reikėtų sustoti gyventi iš užsienio paskolų. Lyg į balą dingsta surenkami muitų, akcizų ir patentų mokesčiai. Beveik pastoviai privatizuojama įvairaus turto – kiekvieną mėnesį už dešimtis milijonų litų. Bet ir užsienio paskolos lyg į smegduobę dingsta. O ta smegduobė – tai tranų armija. Nenorint visos tautos į tą smegduobę nutempti, reikėtų pradėti gyventi pagal išgales!

Paskolos neturėtų būti imamos biudžetinėms reikmėms, bet tik kuriai nors didelei investicijai. Pavyzdžiui, jeigu būtų apsispręsta statyti vakarietišką atominę jėgainę, Nemuno hidroelektrinę arba tobulesnę geležinkelio liniją Kaunas-Klaipėda. Dabartinis geležinkelio tinklas nebeatitinka šių dienų reikalavimų. nes tebėra beveik toks pat, koks buvo iki praėjusio šimtmečio pradžios. Reikėtų žinoti, kad geležinkelio transportas tebėra pigiausias – po jūrų transporto. Lietuvai, beveik neturinčiai savo degalų, reikėtų labiau juos taupyti. Įstaigos, kurios tais reikalais rūpinasi, žino, kiek reikia kuro, norint pervežti 10-ies tonų krovinį 100 km atstumu geležinkeliais ir sunkvežimiais. O

mąstymui. Jei Indija nepradės mažinti savo gyventojų skaičiaus, po 50 metų ji pralenks Kiniją ir bus didžiausia pagal gyventojų skaičių pasaulio valstybė. Tačiau pragyvenimo šaltiniai nedidėja.

• Gegužės 9 d. respublikonas senatorius John McCain pasirodė spaudos konferencijoje su kitu respublikonų kandidatu į JAV prezidento vietą, Texas valstijos gubernatoriumi George W. Bush ir pareiškė, kad jis visomis jėgomis bandys padėti gubernatoriui laimėti prezidento vietą. Atsakydamas į klausimus, McCain pripažino, kad jo nutarimas panašus į vaistų šaukštą, kurį reikia išgerti nežiūrint, kad vaistai – labai neskaniūs.

• Vadovavimą NATO kariuomenei Kosovo provincijoje perėmė naujas vadas – Ispanijos generolas Juan Ortuno. Jis pareiškė spaudai, kad bandys įgyti visų Kosovo gyventojų, tiek albanų, tiek ir

NEREIKIA DŽIAUGTIS, PASKOLAS IMANT

žinant, kiek šimtų tūkstančių ar milijonų tonų pervežama, galima suskaičiuoti, kiek kuro per metus būtų sutaupyta.

Iš visų svajonių – tapti Europos Hong Kongu, visapusiškai išplėto to arba bent kaimo turizmo šalimi, tik viena svajonė gali būti realesnė. Tai galimybė tapti Vakarų – Rytų tranzito šalimi. Bet ir ta galimybė iš dangaus neiškris! Norint ją įgyvendinti, reikia daug pinigų ir darbo įdėti. Bet Lietuvoje nematyti polinkio nei į vieną, nei į kitą.

Bendrai paėmus, jei vyriausybės veikla iš pagrindų nesikeis, tai visokios kalbos apie ekonomikos pagerėjimą atrodys lyg pasakos vaikams. Kol biudžeto pajamos bus mažesnės už išlaidas ir kol eksportas bus mažesnis už importą, tai gyvenimas gal tik biurokratams ir muitininkams tepagerės. Man prisimena berods Fausto Kiršos eilėraštis:

*Cum laude su liaudimi,
O liaudžiai, trauk ją velnias!
Svarbu, kad jos vadų
Paryžiui pirtos kelnės!*

Mano supratimu, šio eilėraščio mintis – lyg būtų šiems laikams rašyta. Atrodo, kad dabartiniai vadai, juo toliau, tuo mažiau kreipia dėmesio į žmones. O gal žino, kad nebėra laiko taisyti praeities klaidas. Dabar, kuomet žmonės raginami diržus susiveržti, tai net sunku patikėti, kad kai kuriems išrinktiesiems dar "šiek tiek" padidinami atlyginimai. "Draugo" dienraščio gegužės 12 d. lai-

doje pateikiamas toks iš Lietuvos gautas pranešimas: "Vyriausybė atsižvelgė į Seimo narių, frakcijų ir komitetų vadovų, apylinkių teisėjų darbo užmokestį. Priėmus pasiūlymus, bus gerokai sumažinti aukščiausios grandies teisėjų, prokurorų atlyginimai." Tačiau Seimo pirminko atlyginimas padidės beveik 2,000 litų, o Seimo narių – 1,000 litų. O kitoje skiltyje pateikiamas toks Eltos pranešimas: "Atitiktis neturinčiu atveju Seimo Socialinių reikalų ir darbo komiteto pirmininkė, nuosaikioji konservatorė Birutė Visokavičienė pavadino "Sodros" sprendimą mažinti pensijas asmenims, nuo gegužės mėnesio išeinantiems į pensiją. Jos nuomone, vyriausybė neturėtų leisti savivaliauti pensininkų sąskaita. Be to, 4 litais sumažėjusi pensija, jos nuomone, nepadės spręsti "Sodros" problemų."

Manau, kad ir be mano aiškinimų turbūt visiems yra aišku, kas dabar Lietuvą valdo. Ne tie, kuriems tautos reikalai rūpėtų! Seimas, pagal kurio priimtus įstatymus šimtus milijonų iš bankų pavogęs Urka, po kelių metų vėl Vilniaus gatvėmis vaikšto! Remiantis Seimo priimtais įstatymais, daugelio nusikaltėlių negalima nuteisti. Taip pat pagal tokius įstatymus asmuo, paėmęs keletas tūkstančių pažymėtų dolerių kyšį, negali būti nubaustas, kadangi jis buvęs "išprovokuotas"!

Tarptautinių įvykių apžvalga

(Atkelta iš 2 p.)

serbų pasitikėjimą, nes siekiasi būti bešališkas ir teisingas.

• Irane gyvenantys žydai, įtariamai rinkę slaptas žinias Izraelio naudai, prisipažino kaltais ir prašė Irano teisėjų jų pasigailėti. Teismas vyksta už uždarytų durų. Kaltinamieji tvirtino spaudai, kad jie nebuvo kankinami tardymo metu. Jie norėję padėti savo tėvynei Izraeliui, nes tai – jų "pažadėtoji žemė". Izraelis paneigė žinias, kad Irane buvo jam dirbančių šnipų.

• Zimbabvėje toliau tęsiasi baltųjų ūkininkų persekiojimas. Buvusi britų kolonija Rodezija žada išdalinti baltųjų žemes, kuriose auginamas tabakas, juodiesiems bežemiams. Valdžios suorganizuoti naujakuriai žudo ne tik baltuosius ūkių savininkus, bet ir tų dvarų darbininkus, ginančius savo šeimyninkus. Per pastarąsias dienas nužudyta 18 žmonių.

• Izraelis yra pažadėjęs pasitraukti iš Libano teritorijoje įsteigtos "saugumo zonos" iki liepos mėnesio. Dar neaišku, kur dings ten tarnavę Libano piliečiai krikščionys. Jų kariuomenės vadą, generolą Antoine Lahd dar 1996 metais Libano karo lauko teismas nuteisė, skirdamas mirties bausmę už tėvynės išdavimą. Jis kreipėsi į Libano valdžią, prašydamas paskelbti amnestiją 2,500 kareivių, kuriems jis vadovavo. Jis nesijaučia esąs išdaviku. Sklinda gandai kalba, kad jis yra nusipirkęs Ispanijoje ar Prancūzijoje patogią vilą, kurioje planuoja praleisti senatvę.

• Pietų Afrikos juodųjų vyriausybė pergyveno darbininkų profesinių sąjungų federacijos paskelbtą vienos dienos streiką. Nedarbas siekia 40%. Streiko demonstracijos buvo ramios, išskyrus Durban miestą, kuriame bedarbiai mėtė akmenis į pravažiuojančius automobilius.

ŽINIASKLAIDA – PRIEŠIŠKA DEŠINIESIEMS

Neseniai mus pasiekė nemaloni žinia. Nesakyčiau, kad netikėta, tik – nemaloni. Dešiniosios pakraipos tautiečiai Lietuvoje prarado pasakutinius jų pažiūras atitinkančios žiniasklaidos likučius. Neseniai įvykusiame specialiaame "Lietuvos aidą" akcinių susirinkime Vilniuje, kaip pranešė žinių agentūra "Baltic News Service", atleistas "Lietuvos aidą" vyriausias redaktorius Rimantas Varnauskas. Laikraščio kontrolę perėmė Algirdas Pilvelis, išgijęs 80% bendrovės akcijų už šiek tiek daugiau nei milijoną litų. Naujuoju redaktoriumi paskirtas buvęs "Respublikos" žurnalistas Auriimas Drižius. Beje, buvęs "Lietuvos aidą" vyr. redaktorius R. Varnauskas ir bendrovės direktorius Algimantas Patamsis savojoje spaudos konferencijoje teigė, kad jie iš pareigų atsistatydinę, ir kritikavo naująjį savininką A. Pilvelį, nes (cituoju): "dėl jo kalbų apie "Lietuvos aidą" tyčinį bankrotą mažėjo prenumeratorių ir reklamos davėjų, [...] tiražas smuko nuo 14,000 iki 7,000".

Populiariausios žiniasklaidos priemonės – televizija ir radijas – jau seniai yra priešiškos dešiniams. "Respublika" kadaise buvo Sąjūdį remiantis laikraštis, taip pat ir "Atgimimas". "Veidas" pradėjo savo gyvavimą kaip "Lietuvos aidą" dalininkas. Bet visi jie tapo pavaldūs kairiųjų minčių skleidėjams. Su "Lietuvos aidą" persivertimu, dešiniams užsidarė paskutinės galimybės kreiptis į plačiąją vi-

Algimantas Kabaila

suomenę.

Tur būt naivu galvoti, kad komunizmas ir jo skelbėjai patys, be kraujo praliejimo numirė. Nenumirė, o tik pakeitė savo šūkius iš komunizmo į nežabotą kapitalizmą, į savo rankas perėmė daugumą žiniasklaidos svertų. Deja, bijausi, kad Lietuvoje dešiniams nepalanki žiniasklaida juos padarys ilgam laikui nepopuliariais. Ir tai gali tęstis ne keletą metų, o ištisus dešimtmečius. Lietuvoje madinga daug kalbėti apie vietinius įvykius, apie siaurus vietinius valdžios žingsnius ir nekreipti dėmesio į tai, kas vyksta pasaulyje. Gi pasaulyje yra begalės pavyzdžių, kai vienokio ar kito kio plauko diktatūra, dažniausia turinti žiniasklaidą savo rankose, manipuliuoja gyventojais, juos vienaip ar kitaip nuteikdama. Vėliausias pavyzdys – *Zimbabwe* – kraštas, kuris kadaise vadinosi *Rhodesia*. Politiniai grasinimai, baltųjų gąsdinimai – tai būdas, kuriuo valdančioji partija po dvidešimties metų krašto valdymo bando ir toliau likti valdovais šiame krašte, kuriame didžioji dalis eksportui skiriamo tabako yra išauginama baltųjų ūkininkų fermose. Prezidentas Mugabe kartoja, kad neteisinga, jog 4,500 baltųjų fermerių turi 30% geriausios žemės. Bet kai baltųjų kolonizacija prasi-dėjo, padėtis atrodė kitaip. 1890 m. kraštas buvo retai apgyvendintas ir atrodė, kad yra žemės perteklius ir kad jos visiems užteks. Dauguma

gyventojų buvo *Shona* genties, kurią valdė kariniu požiūriu stipresnė, nors ne tokia gausi *Matabele* gentis, kalbanti Zulu kalba. Naujųjų at-eivių pastangomis buvo nuslopinti be galo besitiesiantys genčių karai, įvesta geresnė gyventojų medicinos priežiūra. Gyventojų skaičius iš 1 mln. (1890 m. duomenimis) išaugo iki 4 mln. (1962 m.), o dabar jau siekia 10 milijonų.

1965 m. *Rhodesia-Zimbabwe* buvo priskaičiuojama apie 220,000 baltųjų. Šiandien jų liko apie 70,000. Muga-bės padrasinti, taip vadinamieji "karo veteranai" plėšia jų fermas, degina pastatus, trikdo ūkio darbus, grasina ten dirbantiems vietos gyventojams. Rasizmas pasireiškia ne tik europiečių tarpe – jis pasireiškia visur. Tik ne į visų rūšių rasizmą kreipiamas vienodas dėmesys. Man regis, kad sykį paleistas gobšumo instinktas ir gal net pateisinamas pavydas, prives *Zimbabwe* prie chaoso. O nebepagamindami eksportui tinkamų prekių, gyventojai pradės skursti. Iš jau dabar esančios didelės bedarbystės pasidarys masinė.

Jau dvidešimt metų, kai *Zimbabwe* valdo vietinės kilmės gyventojai. Dar po dvidešimt metų šalpos organizacijos rinks aukas, kad išgelbėtų šio krašto vaikus nuo bado...

Lietuva – jau 10 metų nepriklausoma. Šiandien visa žiniasklaida – kairuoliška. O kur eis Lietuva toliau? Kaip mūsų tėvynė atrodys dar po dešimties metų?

Australija

Naujausi pranešimai

KONFERENCIJA
APIE NATO PLĖTRĄ

Gegužės 19 d. Vilniuje įvyko devynių Europos šalių, siekiančių narystės NATO, užsienio reikalų ministrų konferenciją "NATO vaidmuo besikeičiančioje Europos saugumo aplinkoje". Iš Lietuvos pusės konferencijoje dalyvavo 80 žmonių delegacija – visas politikų elitas: prezidentas Valdas Adamkus, Seimo Pirmininkas Vytautas Landsbergis, Ministras Pirmininkas Andrius Kubilius. Taip pat dalyvavo NATO generalinis sekretorius lordas George Robertson bei kiti pareigūnai.

Devynių valstybių, kandidatų į NATO nares, užsienio reikalų ministrai pasirašė "Vilniaus pareiškimą": "Šiandien mes susirinkome Vilniuje, kad išreikštume solidarumą ir patvirtintume išparei-

gojimą kartu su Europos valstybėmis, Jungtinėmis Amerikos Valstijomis ir Kanada kurti vieną ir laisvą Europą, kuri garantuotų pastovumą ir saugumą XXI amžiuje". Susirinkimo dalyviai pabrėžė ištikimybę pagrindinėms bendrosioms euroatlantinės bendrijos vertybėms – individo laisvei, laisvajai rinkai, teisės viršenybei. Per spaudos konferenciją ministrai vienas po kito tvirtino, kad nuo šiol šalys sieks NATO narystės kaip viena komanda.

Kaip pranešė Lietuvos ambasada Vašingtone, Texas valstijos gubernatorius, Respublikonų partijos kandidatas į JAV prezidentus George W. Bush savo laiške Lietuvai prezidentui Valdui Adamkui pritaria būtinybei plėsti NATO ir stiprinti demokratines vertybes. Pabrėžęs, kad Europa turi būti suinteresuota demokratijos ir

pastovumo plėtote Rusijoje, G. W. Bush teigia, kad "Rusija niekada negaus teisės vetuoti NATO išplėtimą".

Savo pritarimą Vilniuje įvykusios konferencijos pareiškimui išsakė ir Demokratų partijos kandidatas į JAV prezidentus, dabartinis viceprezidentas Al Gore.

SOCDEMAGOGAI

Mikis Neerlikis

Nuvyto rožės, tik Dagiai
I porą lindo įkyriai.

Kam mane gundai, kur kvieti?
LDDP – man paspirtis!

Oi, Sakal, Sakal, Sakalėl,
Socdemai riejasi ir vėl.

Laikyk tu juos už uodegos,
Kitaip – į peklą nulapnos.

Aš jų laikyt nebėgaliu,

Kampan išpraustas – ir tupiu.

Kas galit, gelbėkitės patys,
Išlikt socialdemokratais.

Pasaulis ir Lietuva

* **ATSIGAVIMAS.** Europos rekonstrukcijos ir plėtros bankas teigia, jog Rytų Europos ir buvusios Sovietų Sąjungos valstybių ekonomikos po Rusijos finansų krizės ir karo Kosovo atsigauna sparčiau nei tikėtasi. Tikimasi, kad šiais metais Vidurio ir Rytų Europos, Baltijos valstybių ir NVS ekonomikos augimas sieks 3,6%, tuo tarpu anksčiau buvo numatytas 3,2% augimas. Tačiau pavojus išlieka, nes išaugo išskolinimas užsieniui. Tarp keturių valstybių, kurių skola išaugo labiausiai, paminėta ir Lietuva. *REUTERS*

* **KUO TAPS EUROPOS SAJUNGA?** Vokietijos UR ministras Joschka Fischer pasisakė už Europos Sąjungos pavertimą Europos federacija. Jo nuomone, ES, kuriai ateityje priklausys per 30 milijonų, praras veiksmingumą, todėl ją reikėtų reformuoti į tikrą federacinę valstybę su savo konstitucija, parlamentu ir vyriausybe. *ITAR-TASS*

* **LATVIJA – JAV.** Latvijos prezidentė Vaira Vykė-Freiberga pokalbyje telefonu su JAV valstybės sekretore Madeline Albright pristatė naująją Latvijos vyriausybę ir pabrėžė, kad pagrindinės Latvijos užsienio politikos kryptys – narystė NATO ir Europos Sąjungoje – nekinta. Prezidentė taip pat sakė, kad Latvija toliau finansuos gynybos modernizavimą. V. Vykė-Freiberga pažymėjo, kad itin daug dėmesio skiria Latvijos visuomenės konsolidacijai, o JAV valstybės sekretorė pripažino, kad dabartiniai Latvijos įstatymai žmogaus teisių srityje atitinka tarptautines normas. *LETA*

* **IMPERIJOS SIEKIAI.** Rusijos strateginių interesų išplėtimas į jai gretimas šalis, tarp jų – į nepriklausomas Baltijos valstybes, buvusio JAV valstybės sekretoriaus Henry Kissinger nuomone, gali sugrąžinti į šaltojo karo laikus. Straipsnyje "The Washington Post" jis pažymi, kad Rusija tebedaro spaudimą Baltijos šalims. Jeigu reformas vykdančios Rusijos stiprėjimo išdava bus teritorinė ekspansija, tai, kaip būgštauja visos jos kaimynės, sukels naują šaltąjį karą. *BNS*

* **VALDŽIOS SUTELKIMAS PAGAL KARINĮ MODELĮ.** Rusijos prezidentas Vladimir Putin pasirašė įsaką, pagal kurį turi būti suformuotos 7 federalinės apygardos: Centro, Šiaurės-Vakarų, Šiaurės Kaukazo, Pavolgio, Uralo, Sibiro ir Tolimųjų Rytų. Įgaliojimą atstovų skirs ir atleis prezidentas ir prezidentui jis bus tiesiogiai pavaldus. Įgaliojimo atstovo uždaviniai: organizuoti darbą, įgyvendinant pagrindines valstybės vidaus ir užsienio politikos kryptis, kurias nustato prezidentas; kontroliuoti, kaip vykdomi federalinių valdžios institucijų sprendimai; pastoviai teikti prezidentui pranešimus apie nacionalinio saugumo užtikrinimą, o taip pat apie politinę, socialinę ir ekonominę padėtį apygardoje. Kompartijos vadovas Genadij Žuganov pareiškė, kad prezidento įsakas liudija, jog "pasirinktas problemos sprendimo kelias karinių apygardų principu, kurių šalyje taip pat yra 7". *INTERFAX*

* **DIKTATORIUI REIKIA KARIUOMENĖS.** Aleksandr Lukašenka interviu Rusijos laikraščiu "Krasnaja zvezda" taip apibūdino karinę situaciją Rytų Europoje: "Nėra dabar sovietinės kariuomenės Vokietijoje, Lenkijoje, Vengrijoje, Čekijoje. Praradome iki dantų ginkluotą Pabaltijį, atkirstas Kaliningradas, Baltijos laivynas. Ukrainos politika – žinoma". Pasak A. Lukašenkos, šioje erdvėje liko tik 100,000 Baltarusijos karių, o NATO turi Europoje milijoną gerai apmokytų ir aprūpintų karių. Jo nuomone, kuriama 300,000 karių dydžio jungtinė Rusijos ir Baltarusijos grupuotė – visai menka. Tokia grupuotė galėtų siekti pusę milijono. *BelaPAN*

* **NAFTA.** "Williams International Company" atstovybėje sužinota, kad Lietuvos prezidento Valdo Adamkaus vizito Kazachstane metu buvo susitarta dėl 1 mln. tonų Kazachstano naftos tiekimo "Mažeikių naftai" šiais metais. Sekančiais metais naftos importas iš Kazachstano išaugs iki 4 mln. tonų. Pernai "Mažeikių nafta" iš Kazachstano gavo 600 tūkst. tonų naftos. *INTERFAX*

* **NORI ŠEIMININKAUTI LIETUVOJE.** Rusijos didžiausias naftos koncernas LUKoil nori kontroliuoti Lietuvos naftos rinką. Apie tai sakė LUKoil prezidentas Vagit Alekperov. "Mes manome, kad Lietuva yra mūsų rinka ir mes kovojame už tai, - kalbėjo jis Sankt Peterburgo kalnakasybos instituto studentams. - Tikimės, kad aršioje konkurencinėje kovoje pasieksime kompanijos veiklos kontrolę. *REUTERS*

* **PRASISKOLINUSIO PLANAI.** Rusijos naftos kompanijos "Lukoil" viceprezidentas Leonid Fedun kreipėsi į Valstybės Dūmą, prašydamas išnagrinėti klausimą dėl Rusijos valdžios veiksmų, užtikrinant "Lukoil" išgalėjimą Baltijos valstybėse ir kai kuriose kitose šalyse. Pasak L. Feduno, jeigu valstybė neparems "Lukoil" tuose kraštuose, tai juose išgalės amerikiečiai. "Lukoil" kreditiniai išskolinimai siekia 2 milijardus dolerių. *INTERFAX-ANI, BNS*

LTS KRONIKA

VILNIUS

Kovo 17 – balandžio 11 dienomis Lietuvoje lankėsi Amerikos lietuvių tautinės sąjungos (ALTS) vicepirmininkas inž. Eugenijus Bartkus. Jis stebėjo savivaldybių tarybų rinkimus, dalyvavo Lietuvių tautininkų sąjungos (LTS) valdybos posėdyje, važinėjo po Lietuvą, bendravo su tautininkais.

E. Bartkus kartu su LTS atsakinguoju sekretoriumi lankėsi Lietuvos valstybės Naujajame archyve. Jie buvo supažindinti su dokumentų saugojimo tvarka bei sąlygomis. Su šio archyvo vadovybe buvo sutarta dėl būsimo ALTS 50-ies metų veiklos dokumentų perdavimo valstybiniam saugojimui.

Balandžio 10 d. E. Bartkus, LTS pirmininką Gediminą Sakalniką ir LTS valdybos narį Vaidotą Antanaitį priėmė Lietuvos Respublikos Prezidentas Valdas Adamkus. Su V. Adamkumi aptarti pirmojo LR Prezidento Antano Smetonos palaiškų perkėlimo į Lietuvą reikalai, kalbėta apie politinę ir socialinę padėtį Lietuvoje, apie švietimo būklę ir kitus reikalus.

LTS valdyba

"Tautininkų žinios", 8 nr.

PAKRUOJIS

Balandžio 19 d. Pakruojyje lankėsi LTS pirmininkas Gediminas Sakalnikas. Susitikime su rajono LTS valdy-

bos nariais buvo aptarti savivaldybių tarybų rinkimų rezultatai, apžvelgtos LTS veiklos perspektyvos.

Diskusijų metu buvo priartinta LTS pozicijai dėl Lietuvos liberalų sąjungos kvietimo jungtis centro ir dešiniojioms jėgoms.

Kęstutis Mazgelis
LTS Pakruojo rajono
valdybos pirmininkas

KRETINGA

Kovo 29 d. Kretingos tautininkai paminėjo tautininkės, garsaus lakūno žmonos Jaunutės Darienės atminimą. Jos atminimui buvo aukojamos šv. Mišios Kretingos bažnyčioje. Įžengus į bažnyčią, nustebino žmonių gausa: tiek, kiek per sekmadienio mišias. Nustebę vienuoliai paprašė su savo vėliavomis atvykusių tautininkų paaiškinti per bažnyčios radiją. Tautininkai mielai paaiškino, kodėl jie atvyko organizuoti: jų iniciatyva ir vyko šios iškilmės. Be tautininkų, dar atvyko krikščionys demokratų, politkaliniai ir tremtiniai, šauliai. Aktyviausias buvo LTS Kretingos rajono Vydmantų skyrius ir ansamblis "Atmintis" (vadovė – Nijolė Rimkienė).

Dėl gausaus žmonių dalyvavimo Mišiose kunigas

net pritrūko Šv. Sakramento ir turėjo papildomai imti iš altoriaus atsargų. Pasirodo, kad tautininkai nėra "fanatikai nacionalistai", kaip kai kas ma-

no, bet geri katalikai.

Antanas Martišius
LTS Kretingos rajono
valdybos narys
"Tautininkų žinios", 9 nr.

BEKLADŽIOJANT UŽRIŠTOMIS AKIMIS

Sabotažo formos
Buhalterinis erškėčių
vainikas ant
verslininkų galvų

Visi, ne tik mūsų brangioji (tiesiogine to žodžio prasme) vyriausybė žino, kad visame pažangiajame pasaulyje, į kurį taip nori lygiuotis ir mūsų šalis, administracija su interesu susitinka tik du kartus: priimant prašymą ir atiduodant, net paštu išsiunčiant atsakymą. Pas mus – gi taip, kaip Rusijoje: prie prašymo pats turi pritaistyti du daiktus: kojas ir pinigą.

Dar nieko būtų, kad tik tiek. Pasirodo, kad valdininkai dieną naktį galvoja, kaip tavo verslo kelyje daugiau ir didesnių kliūčių pristatyti, prikaišioti, kad tas kliūtis užglaistant tavo pinigine kiek galima labiau palengvėtų, o jo ir jo viršininko – papildėtų. Tai sistema, būdinga beveik visoms ministerijoms ir net savivaldybėms.

Esame susidūrę su labai įdomiu reiškiniu, savotišku užmaskuotu sabotažu. Vargiai mūsų Valstybės saugumo departamentas suskaičiavo tą žalą, kurią atneša šitokia tradicija. Protingi vyrai pasakytų: jie, tie valdininkai, turi sėdėti ten, kur dabar sėdi nusmurgęs žmogelis, iš bado pavogęs kaimyno vištą.

Pastaba: visai neseniai sužinojome, kad Saugumo departamentas ekonominės žvalgybos ir kontržvalgybos skyrių išvis neturi!

Ne mažiau duria ir popierizmo vainiko dygliai. Yra toks kasos išlaidų orderis. Jų įstaiga išduoda tūkstančius. Popierius kaip popierius, bet ir šis mažylis pritaikytas žudyti tavo veiklos laiką. Įmonėje visi žmonės surašyti, suregistruoti, patikrinti ir pertikrinti, bet popierėlis žutbūtinai reikalauja, kad į jį kaskart būtų įrašomi vis tie patys ir tie patys tavo paso duomenys. Kiek darbo laiko suėda tas bukas ir nereikalingas kai kurių duomenų perrašinėjimas? Ar suskaičiavo kas nors, kiek gamybinio laiko išplėšia tas perrašinėjimas iš, sakykim, mikroįmonės, kurioje dirba tik du-trys žmonės, produktyvios gamybinės veiklos laiko? Nei valdžiai, nei kontrolei tai nesvarbu.

Vincas Tauras Vidugiris

Arba vėl: trumpam pasisamdei žmogų, kuris reikalingas tam tikram darbui atlikti. Kitų specialistų būrys laukia to žmogaus. Bet tu negali tiesiai važiuoti į objektą, net ir sudaręs su specialistu darbo sutartį: būtinai turi užsukti į gal net priešingą miesto pakraštį, į poniją "SoDrą", nes neužsukęs tampi nusikaltėliu.

Nusikaltėliu tampi ir tada, kai pameti ERA atšviestą popiergalį, kuris vadinamas PVM mokėtojo įregistravimo pažymėjimu. Jei jau tai – svarbus dokumentas, tai pagerbkite jį, ponai valdininkai,

geresniu, gražesniu popieriumi, jei ne išmargintu, tai nors su vandens ženklais. O jei jis toks prastas, tai gal jo visai nereikia? Ar neužtenka, kad registracija bus įrašyta knygoje ir kompiuteryje, o ta knyga saugoma gerame seife? Jei pats viršininkas savo parašu ir antspaudu patvirtins, kad įstaiga ar bendrovė kur nors įregistruota, tai kam tas mažas, pusės prašyminio lapo dydžio popiergalis, reikalingas?

Bet iš valdininkų pusės toks lengvai pasimetantis popiergalis labai reikalingas: jei pametėi, iš karto tampi "nusikaltėliu".

(Pabaiga – kitoje laidoje)



Tautininkai susitiko su Liberalų sąjungos pirmininku Rolandu Paksu. Iš kairės: ALTS vicepirm. Eugenijus Bartkus, R. Paksas ir LTS pirm. Gediminas Sakalnikas.

PARTIZANŲ MOTINAI

Aloyzas Sušinskas

*Kaip žiedai rasoti mėnesienoj krito,
Taip ant skruostų ritos ašaros lėtai...
Aš žinau: ir šiandien Tu verkei prieš rytą,
Į vaikų portretus žvelgdama slaptai...*

*Drąsūs buvo sūnūs, tiesų kelią skynė:
– Nevergausim, motin, širdys nedrebės...
– Mes nebijom priešų, einam už Tėvynę,
Mums tereikia laisvės, žemės – ne garbės...*

*Tvirtas Tavo žodis, broli partizane,
Dar puikesnis žygis, Mama, už Tave...
– Lietuvos gynėjai, jūs vaikeliai mano,
Atgimimo vėjai kyla palengva...*

*Kaip žiedai rasoti ankstų rytą sviro,
Tau ant veido žaidė saulės spinduliai...
Aš žinau: ir šiandien Tu skubėjai girion,
Prie bevardžio kapo tyliai suklupai...*

*Neraudok, mamyte, juos atmins gimtinei
Ir miškų takeliai, ir gili versmė...
Jie akis užmerkė, Lietuvą apgynę, –
Jiems žali šilajai amžinai šlamės...*

Trakų Vokė



Tautinio atgimimo ažuolyne ši pavasarį pasodintas ažuoliukas dr. Leono Kriaučeliūno atminimui.

Kaip sekasi, Vaiva?

POKALBIS SU
LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŠVIETIMO IR MOKSLO
VICEMINISTRE
VAIVA VĖBRAITE

(Tęsinys. Pradžią – 18 nr.)

Mano darbas yra ir kūrybinis, ir vadybinis, ir iš dalies reprezentacinis. Pastarąjį kai kas vadina "vazoniniu" darbu ir jo nemėgsta. Man tai – svarbi veiklos dalis, nes mėgstu susitikti su žmonėmis. Tada gali išgirsti pasiūlymų, netgi kritikos. Ne visuomet sutinku su kritika, bet ją išgirsti – svarbu.

Kas mane supykde? Tikrai nemanau, kad tai, ką dabar papasakosiu, būtų labai supykde, bet atskleisiu vieną paslaptį. Pradėjusi dirbti, aš, nieko nežinodama, nenuėjau į pasitarimus, vykstančius kiekvieną rytą. Taigi nedalyvavau juose pirmą rytą, antrą, atrodo, net ir trečią. Ir štai mane koridoriuje sustabdė žmogus ir klausia:

- Ar tu sergi?

- Ne. Ateinu į kabinetą ir rašau atsakymus į laiškus.

- Tai kodėl neateini į ministro rengiamus posėdžius kiekvieną rytą?

Paaiškėjo, kad viceministrai ir departamentų direktoriai kiekvieną rytą 8:15 v. renkasi į posėdžius. Tokie posėdžiai vyksta kasdien ir trunka gerą valandą. Čia sprendžiami visi einamieji reikalai, politiniai klausimai. Tam žmogui atsakiau:

- Man niekas nepranešė.

Iš tikrųjų truputį sutrikau, net pasijutau kalta. Tai pavyzdys, kaip nesidalijama žiniomis. Naują žmogų reikia suprasti, "įvesti" į aplinką, patarti, kaip pradėti dirbti. Taip taupomas laikas, pastangos, sveikata. Netrukus pastebėjau, kad panašiai atsitinka ir kitiems darbuotojams. Todėl dabar esu labai atsargi, kai ateina naujas žmogus. Papasakoju jam, kas, kada ir kur vyksta.

Keista. Juk įvadinis instruktažas kiekvieno naujo darbo pradžioje – būtinas. Tiek to. Eikime prie sekančio klausimo. Nusakykite svarbiausias švietimo problemas, su kuriomis Jums dabar tenka susidurti.

Jų yra labai daug, ir būtų net neįmanoma visų suminėti. Būčiau nenuoširdi, jei nekalbėčiau apie pinigus. Aš džiaugiuosi, kad reorganizuota pati ministerija ir didelė dalis pačių svarbiausių pavaldžių institucijų. Šiame procese dalyvavau ir aš. Mačiau, kad kai kurie darbai dubliuojami, o kai kur yra spragų. Viena iš jų – finansinė politika. Ministerijoje

nebuvo finansinės politikos departamento. Man atrodo, kad tai buvo sovietmečio palikimas. Buvo parengtos švietimo finansavimo nuostatos, teoriškai numatyti principai, bet praktiškai pinigai buvo skirstomi "tradiciškai", neišskiriant reformai būtinų lėšų. Man dirbant ministerijoje, bendromis pastangomis pradėjome rengti programinį finansavimą, tiksliname viso švietimo finansavimo principus.

Švietimo ministerijos gaunamos lėšos priklauso nuo to, koks yra valstybės biudžetas ir kokia jo dalis skiriama švietimui. Buvo net juokinga, kai kartą perskaičiau JAV Lietuvių bendruomenės krašto valdybos darbuotojos priekaištą Donatui Skučui, suabejojusiam dėl 2 proc. skyrimo krašto apsaugos reikalams. Atseit, neskyrus numatytą 2 proc., nukentės Lietuvos pasirengimas į NATO. Bet juk esmė – ne "procentų kiekyje", o "procento dydyje". Jei valstybės ūkis – silpnas, ir 5 proc. bus juokingai menka suma. Ūkiui sustiprėjus, ir 1 proc. bus didesnis už anuos penkis.

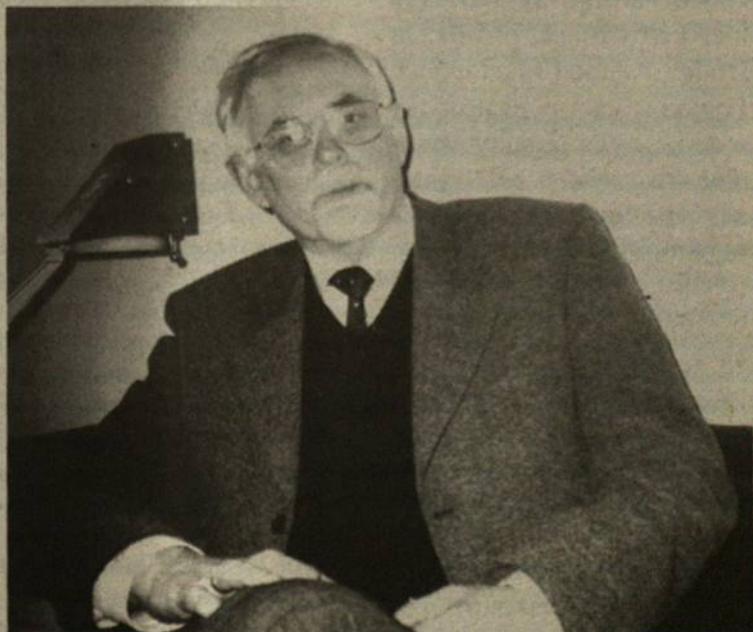
Iš tikrųjų svarbiausias dalykas – ekonomikos augimas. O kad ekonomika augtų, turi būti išsilavinusi tauta. Aš suprantu, kad mes esame biudžetinė organizacija, bet vis tiek turime apgalvoti, kaip tas lėšas panaudoti. Kūrybingi ministerijos žmonės rašė labai geras programas ir anksčiau, bet per mažai mąstyta apie tai, kaip jos bus finansuojamos. Lietuvai – nepriklausomai valstybei – tikslus finansavimas labai svarbus. Pavyzdžiui, lėšos, skirtos vadovėliams išigyti, dabar paskirstomos kitaip, nei anksčiau. Dar visai neseniai ministerija tiesiogiai užsakydavo tam tikrą naujų vadovėlių skaičių ir išsiųsdavo mokyk-

loms, neatsižvelgdama, ar joms tiek reikia, ar ne. Dabar ministerija pagal gautų lėšų kiekį skiria atitinkamą dalį kiekvienai savivaldybei, o ši – mokykloms pagal mokinių skaičių. Dabar pačios mokyklos sprendžia, kiek ir kokių vadovėlių užsisakyti. Patys mokytojai sprendžia, kurie kvalifikacijos kursai jiems reikalingi.

Dar noriu paminėti apie struktūrinius ugdymo turinio pakitimus 11-12 klasėse. Pernai mes perėjome prie pagrindinio dešimtmečio mokymo. Tai labai svarbus žingsnis. Šiais metais dešimtmetės mokyklos kūrėsi kone visuotiniai. Pirmajame reformos etape daugiau rūpintis ugdymo turiniu. O dabar jau kalbame ne tiek apie turinį (nors jis tebėra svarbus), kiek apie jo derėjimą mokyklų struktūrai. 11-12 klasėse prieiname prie profilinio mokymo. Vaikai turės didesnę pasirinkimą. Daugiau jų galės rinktis arba humanitarinius, menų mokslus, arba realinius, technologinius mokslus. Profilinis mokymas nuo 2000 m. rugsėjo bus įgyvendinamas visų tipų bendrąjį lavinimą teikiančiose mokyklose.

Kuriuos savo darbo rezultatus laikytumėte svarbiausiais?

Pirmiausia tai išorinių egzaminų sistema, apie kurią jau minėjau. Galiu pasakyti, kad anksčiau to nebuvo, o dabar yra. Ta sistema plėtosis toliau iki 2002 m. Šiais metais prie istorijos ir matematikos egzaminų prijungiamės gamtos mokslus, 2001-aisiais – lietuvių kalbą, 2002-aisiais užsienio kalbas. Taip palengvinsime moksleiviams galimybes stoti į universitetus. Antrasis pasiekimas – parengtas Aukštojo mokslo įstatymas, kuris įteisina dvejopą aukštąjį mokslą – universitetinį ir neuniversitetinį.



Su Vilniaus Pedagoginio universiteto rektoriumi, prof. Antanu Pakėriu buvo aptartos Lietuvos ir JAV Ohio valstijos universitetų, ruošiančių mokytojus, bendradarbiavimo galimybės.
Jono Jasaičio nuotr.

Laiškai "Dirvai"

NEATSAKYTI KLAUSIMAI



Inž. Algis Liepinaitis

Balandžio 28 d. vakare Balzeko muziejaus gintaro salėje įvyko išeivijos lietuvių susitikimas su Lietuvos užsienio reikalų ministru Algirdu Saudargu. Susirinko nemažas būrys mūsų tautiečių. Tarp jų buvo ir Lietuvos ambasadorius Vašingtone, dr. Stasys Sakalauskas, Garbės konsulai V. Kleiza ir Ingrida Bublienė, "Draugo" dienraščio vyr. redaktorė Danutė Bindokienė ir daug kitų vietinių žurnalistų bei visuomenės veikėjų.

LR konsulas Giedrius Apuokas pristatė ministrą Čikagos lietuviams. A. Saudargas daug kalbėjo apie Lietuvos galimybes netrukus įstoti į NATO ir Europos Sąjungą.

Jam baigus kalbą, kilo nemažai klausimų. Kai kurie iš jų iš pirmo žvilgsnio lyg ir nesusiję su užsienio politika. Bet nejaugi Lietuva – tokia didelė, kad ministras, t. y. vyriausybės narys nieko negali pasakyti apie kitas Lietuvos gyvenimo sritis? Be to, nuo seno žinoma, kad ekonomika geriausiai atspindi politiką. Su valstybe, kurios ūkis klesti, noriai palaikys politinius ryšius kitos šalys. Todėl ir pateikiau užsienio reikalų ministrui šiuos du klausimus:

1. Kodėl Lietuva iki šiol neeksportuoja savo gamybos maisto produktų (konservų, sūrio, skilandžio, žuvies gaminių, šokolado, saldinių ir

kt.) į Jungtines Amerikos Valstijas?

Lietuvos kaimynės – Lenkija ir Latvija sėkmingai eksportuoja savo gaminius. Jų galima nusipirkti ir Čikagos bei jos priemiesčių krautuose. Nejaugi Lenkijai ir Latvijai taikomos kitos eksporto taisyklės, negu Lietuvai? Ar tik nebus pagrindinė priežastis – Lietuvos valdininkų apsieidimas? Prieš II Pasaulinį karą Lietuva eksportavo konservuotus maisto produktus į JAV. Jų pavyzdžius ir šiandien galite pamatyti Balzeko muziejaus pirmame aukšte.

2. Kodėl lietuviai (o ypač 300,000 Lietuvos valdininkų bei kitų pasiturinčių asmenų) labai mažai perka vietinės gamybos žemės ūkio produktus?

Jei toks lietuvių solidarumas atsirastų, maisto produktai būtų išpirkti, o Lietuvos žemės ūkis atsigauntų. Jei dėl kažkokių priežasčių tokio raginimo negalima paskelbti viešai, tai reikia pasinaudoti sena priemone – lietuviška krivule – vienas kitam pasakykime į ausį: "Pirk Lietuvos maisto produktus, stiprink Lietuvos ūkį!".

O gal ir to negalima? Tada kodėl? Kodėl, pavyzdžiui, verslininkai, net iš kalėjimo sugrįžę, tuoj susiranda galimybę imtis konkretaus gamybinio verslo, o valdžios vyrai šioje srityje atrodo tokie bejėgiai? Beje, kai kam iš tame susitikime dalyvavusių net ir mano klausimai ministrui pasirodė tokie "nereikalingi" ir "ne vietoje". Ar tikrai taip? Ar patriotiška ir mandagu tik sklandžiai kalbėti, bet nieko konkretaus nedaryti? Nejaugi ministrams ir jų šeimų nariams tos kitos Lietuvos gyvenimo sritys tikrai nerūpi? Jeigu taip, tada prasta ateitis laukia ir valstybės.

Čikaga

Išeivija – Lietuvai

VAIKO VARTAI Į MOKSLĄ

Ši organizacija 1998 m. susikūrė Čikagoje. Atsiliepdama į "Drauge" 1998 m. išspausdintą straipsnį "Prezidentas pasigedo švietimo valdininkų konkretumo", ji rūpinasi apleistais, mokyklos nelankančiais, gatvėje valkataujančiais vaikais Lietuvoje. Organizacijos vadovė ir širdis Rita Vencloviene pasitelkė nemažą būrį moterų Čikagoje (šelpia 2 centrus, esančius Vilniuje). Šiuo metu jau įsikūrė skyriai Detroite (šelpia

Rambonių kaimo apleistų vaikų centrą), Los Angeles (šelpia Kaune) bei Cleveland, OH. Mūsų telkinio nariai apsiėmė rūpintis Obelių miestelio (Rokiškio raj.) "gatvės vaikais", kuriuos ten su dideliu užsidegimu globoja energingoji jaunimo organizatorė Dijana Kančienė.

Lėšos telkiamos įvairiais būdais – renginiais, aukomis. Siunčiame mokymo ir sporto priemones. Cleveland, OH (Nukelta į 9 p.)

Jaunimo puslapis

Džiugus lietuvaitės laimėjimas

Balandžio 26 d. *Cleveland, OH* milijoninio tiražo dienraštyje "The Plain Dealer" atspausdintas straipsnis, kuriame pagerbti dvidešimt trys *Ohio* valstijos bendrojo lavinimo mokyklų baigiamosios pakopos (*senior high school*) moksleiviai, laimėję garbės stipendijas. *Evans-ton, IL* Tautinė stipendijų korporacija parinko 1200 gabiausių abiturientų, tarp jų – ir *Ohio* lietuvaitę Audrą Valaitę, *Brecksville-Broad-view Hts.* mokyklos abiturientę, besidominčią istorija. Stipendijas skiria apie 400 bendrovių ir organizacijų. Stipendijos dydis – nuo 500 iki 10,000 dolerių. Jos gali būti atnaujinamos iki keturių universiteto studijų metų. Minėto dienraščio straipsnyje, šalia mokyklų pavadinimų ir abituriento ar abiturientės vardo bei pavardės, nurodyti stipendijos mecenatai ir abituriento pasirinktoji mokslo sritis.

Kęsto ir Rasos Valaičių vienturtė dukra Audra yra gy-

Aurelija M. Balašaitienė

va Amerikos lietuvių visuomenės atžala, puikiai kalba lietuviškai, aštuonerius metus lankė Šv. Kazimiero lituanistine mokyklą, kurioje pasižymėjo kaip labai gera mokinė, priklausė ateitininkams. Vasaromis važiuodavo į "Dainavoje" vykusias ateitininkų stovyklas. Jos tėtis yra chemikas konsultantas, o mama – meno direktorė "American Greetings" bendrovėje – vienoje iš didžiausių sveikinimo atvirukų leidyklų. Rasos Valaitienės žinioje yra atvirukus kuriantys dailininkai.

Aštuoniolikmetė Audra yra grakšti mėlynakė, didžiąją laisvalaikio dalį skirianti sportui. Ji lankė jodinėjimo pamokas, dalyvauja žirgų pasirodymuose, žaidžia krepšinį, čiuožia. Audra džiaugiasi tuo, kad lankė lituanistinę mokyklą, kurioje mokėsi ne tik lietuvių kalbos, bet ir Lietuvos istorijos. Jos tėvelių namuose kalbama tik lietuviškai. Audra ypač domisi Euro-

pos ir Amerikos istorija. Todėl neatsitiktinai ir stipendija skirta šios mokslo srities studijoms.

Ji visą laiką buvo labai gera mokinė. Specialus egzaminas stipendijai gauti buvo labai sudėtingas. Jame buvo tikrinamos žinios iš anglų kalbos, matematikos ir daugelio kitų mokymo dalykų. Teisingus atsakymus reikėjo rasti pasirinkimo būdu. Tai ji puikiai atliko ir gavo aukščiausią įvertinimą.

Audra planuoja studijuoti istoriją *Notre Dame* universitete, bet dar nėra apsisprendusi, kaip įgytas žinias panaudos ateityje. Ji prisipažįsta norėjusi gauti stipendiją, tačiau nesitikėjusi tokio aukšto įvertinimo.

Mokyklos laikraštyje "The Herald" direktorius *Mark A. Robinson* savo oficialiu laišku kreipiasi į du laimėtojus: "Sveikinu *Daniel Kim* ir Audrą Valaitis, tapusius laimėtojais *National Merit Scholarship* programoje. [...] Jiedu privalo būti pa-



Abiturientė Audra Valaitytė

gerbti už nepaprastus nuopelnus".

Cleveland, OH lietuvių telkiniui tai puiki naujiena, o Audros tėvams nepaprastas džiaugsmas ir pasididžiavi-

mas. Linkime jai sėkmingų studijų ir tolimesnių laimėjimų būsimejame akademiniame gyvenime. Ta proga sveikiname ir ją, ir visą plačią Valaičių giminę.

Jaunimo sąjunga kviečia į visuomeninę veiklą

Balandžio 8 d. įvyko Jungtinių Amerikos Valstijų Lietuvių jaunimo sąjungos (JAV LJS) metinis rinkiminis suvažiavimas. Išrinkta nauja sąjungos valdyba. Jos vardu noriu papasakoti apie suvažiavime aptartus klausimus ir pakviesti jaunimą į visuomeninę veiklą.

JAV LJS valdybą sudaro: pirmininkas Andrius Čižiūnas, vicepirmininkas Marius Petrušonis, išdininkas Pranas Čižiūnas ir sekretorė Jūratė Zubinienė. Sąjungos nariai yra 18-35 metų amžiaus Ameri-

kos lietuviai. Dauguma LJS narių – labai aktyvūs vietinėse lietuvių organizacijose, bet vienas kitą mažai pažįsta. Tokia padėtis sudaro labai daug rūpesčių jaunimo sąjungai. Sąjungos valdyba stengsis sustiprinti ryšius tarp vietinių valdybų ir suburti narius bendrai veiklai. Mes taip pat teiksime daugiau žinių apie JAV lietuvių jaunimo veiklą per Interneto tinklą (www.tamos.net/~javljs), elektroni-

Andrius Čižiūnas

nį paštą (javljs@tamos.net) ir kitus JAV lietuvių žiniasklaidos šaltinius (laikraščius, radijo stotis ir t.t.). Jeigu jaunimas ką nors veikia jūsų vietovėje, prašome mums pranešti, o mes pranešime kitiems.

Kviečiame lietuvių jaunimą tapti aktyvesniais savo LB apylinkių ir jaunimo organizacijų nariais: lietuvių

skautų sąjungoje, ateitininkų, Lietuvos vyčių, lietuvių sportų klubų, lietuviškų parapijų ir kitų organizacijų veikloje. Kviečiame lietuvių jaunimo organizacijas gerai susipažinti su Lietuvių jaunimo sąjunga. Mūsų organizacijos tikslas – suvienyti lietuvių jaunimą ir padėti jiems susipažinti ir giliau pažinti savo protėvių kraštą bei sustiprinti savo lietuviybę. Mes prašome lietuvių organizacijų padėti mums šioje ypatingai svarbioje veikloje.

Jeigu Jūs 18-35 metų amžiaus ir Jūs norėtumėte gauti daugiau žinių apie tai, ką lietuvių jaunimas veikia, prašome susisiekti su vietiniu LJS skyriumi. Bostone susi-

siekite su Kaziu Adomkaičiu: kadomkai@emerald.tufts.edu arba Naida Šnipaitė: snipas@massed.net. Čikagoje susisiekite su Jūrate Zubiniene: jankauskas@webtv.net. Cleveland, OH susisiekite su Andriumi Dunduru: adunduras@hotmail.com, Los Angeles – su Povilu Pakucku: povilas@ucla.edu ir Daina Žemaitė: dabzy@aol.com ir Vašingtone/Baltimorėje – su Andriumi Čižiūnu: buzzcut@tamos.net. Jeigu Jūs gyvenate vietovėje, kurios nėra šiame sąraše, susisiekite su LJS pirmininku Andriumi Čižiūnu sekančiu adresu: JAV LJS 7766 Trevino Lane Falls Church, VA 22043 Tel: (703) 573-8193, elektroninis paštas: javljs@tamos.net Tinklapis: <http://www.tamos.net/~javljs>



JAV Lietuvių jaunimo sąjungos suvažiavimo dalyviai (iš kairės): Australijos LJS atstovė Melisa Savickaitė, JAV LJS išdininkas Pranas Čižiūnas (Washington, D.C.), Aras Mattis (Chicago), JAV LJS sekretorė Jūratė Zubinienė (Chicago), LJS Chicago skyriaus pirmininkė Nida Bichnevičiūtė, PLJS valdybos narys Marius Vygandas (Chicago), Julija Plačaitė (Chicago), Australijos LJS atstovas Linas Šeikis, JAV LJS pirmininkas Andrius Čižiūnas (Washington, D.C.), Kristen Logan (New York), Tomas Matusaitis (Chicago), Kanados LJS pirmininkas Matas Stanevičius ir PLJS valdybos narė Daina Batraks (iš Kanados).

Rašantiems eilėraščius angliškai

A CALL FOR POEMS

Write a poem and win the \$ 1,000.00 grand prize! Hollywood's Famous Poets Society is sponsoring a new poetry contest, open to everyone. There is no entry fee, and nothing to buy.

To enter send one poem of 21 lines or less: Free Poet-

ry Contest, 1626 N. Wilcox Ave., PMB126,

www.famouspoets.com.

"This is our big contest of the year", says Poetry Director Martha French. "We trust our prizes will encourage new poets to share their talent." The deadline for entering is June 5, 2000.

PASIŠVENTIMO STEBUKLAS

Šalia pačių didingiausių išeivijos kūrinių (Lietuvių enciklopedijos, didžiulio talento jėga žėrinčių poezijos ir prozos knygų, įstabių šventovių) išskirtinę vietą užima ir Lietuvių opera. Kiekvieną pavasarį į premjerinius spektaklius suplaukia nesuskaičiuojami būriai. Net dabar, kai padejuojama, kad daug kur lietuviškoji veikla susilpnėjo, didžiulėje Morton mokyklos salėje būna nelengva rasti neužimtą vietą. Taip buvo ir šiemet. Net kelių šimtų mylių atstumas – ne kliūtis. Antai gražus būrys *Cleveland, OH* ir jo apylinkių lietuvių užsisakė autobusą ir ankstyvą gegužės 7-osios rytą pasuko į tolimą kelią. Grįžo tik kitą dieną, kupini gražių išpuodžių. O štai Dana Sulskienė net iš *Omaha, NE* atkeliavo. Taigi tie, kurie pasidavė abejonoms ir pasyvimui, gerokai save nuskriaudė. Labai džiugu, kad didelę žiūrovų ir net atlikėjų dalį sudarė jauni žmonės, tarp kurių buvo ir neseniai atvykusieji. Taip ir griūva mitai apie naujausios išeivių bangos pasyvumą, menką dėmesį lietuviškai kultūrinei veiklai.

Čikagos Lietuvių opera, kažin, ar gali būti su kuo nors palyginama. Ne kartą teko matyti *"La Traviata"* Vilniuje. Aišku, negalima lyginti profesionalaus teatro galimybių su mokyklos scena. Ta-

čiau Čikagos operoje atrandai, ko niekada neteko pajusti Vilniaus operos rūmuose. Ten į spektaklyje dalyvaujančius daininkus ir muzikantus žiūri kaip į labai nutolusias, eiliniam žiūrovui beveik neprieinamas būtybes. Čikagoje tokio "neįveikiamo" atstumo tikrai nėra. Atsidūrę svetima krašte tarp savosios tautos atstovų, aktoriai labai mielai ir nuoširdžiai su visais bendrauja. "Oficialumas", kuris toks įprastas Lietuvoje, čia paprasčiausiai išnyksta. Gal kaip tik todėl ir šiemetiniame *"La Traviata"* spektaklyje neretai atrodė, kad aktoriai net ne vaidina, o tiesiog gyvena tuo, kas vyksta scenoje. Tokio betarpiškumo neįmanoma nusakyti – jį paprasčiausiai reikia pačiam pajusti. Ypatingai natūrali aktorių elgsena turi milžinišką poveikį žiūrovams ir atperka visus mėgėjiškos scenos nepriteklius. Nevalingai pasineri į stebuklingą muzikos ir vaidybos meno pasaulį.

Naujausieji lietuviškosios operos pastatymai Čikagoje ypatingi ir tuo, kad suvienija atvykusius iš Lietuvos profesionalus, daugybę metų šiai meno šakai paskyrusius išeivijos atstovus ir neseniai atvažiavusius arba tik laikinai čia dirbančius lietuvius. Šalia tokių veteranų, kaip Julius Savrimas ir Vaclovas Momkus, pasitikusių jau 40-ąjį sa-

vo meninės veiklos pavasarį, scenoje išvydome gražų būrį jaunimo, o tarp jų – net Lietuvos konsulato darbuotoją, daugeliui jau pažįstamą Ramūną Astrauską. Su didžiule pagarba palydime žvilgsniais jau žiūrovų salėje sėdinčius solistus – Algirdą Brazį ir Stasį Baranauską-Barą, daugybę metų dalinusius savo talento dovanas.

Apie Lietuvių operą jau parašyta ir dar bus rašoma ne viena knyga. Bet ypatingai svarbu, kad tai – ne praėjus, kad kiekvieną pavasarį prieš susijaudinusių žiūrovų akis vėl atsiskleidžia jos uždanga. Negali būti nė kalbos apie tai, kad "gal jau pavargome", gal užtenka nuvažiuoti į Lietuvą ir pasižiūrėti operos pastatymų jos teatruose. To, ką išvystame Čikagoje, niekur kitur pasaulyje nerasime. Tačiau tiek JAV lietuvių organizacijoms, tiek Lietuvos diplomatinėms tarnyboms reikia kartu aptarti, kaip įveikti iki šiol pasitaikančius, kartais gal iš paprasčiausio nesuvokimo kylančius trukdymus kultūriniais mainais tarp išeivijos ir Lietuvos. Negali taip būti, kad nepavyktų išaiškinti valdžios institucijoms, kokia tokių pastatymų bendrakultūrinė reikšmė. Net netelpa galvoje, kaip koks nors menkas skundikas gali sukliudyti atvykusių aktorių pooperinį koncertą ar pasirodymus kituose lietuvių telkiniuose. Gal ir mintis apie antą operos spektaklį nebeatrodytų neįgyvendinama.

Ant programos viršelio – prieš 80 metų įvykusio pirmojo lietuviškos operos pastatymo Kaune, Valstybės teatre, nuotrauka. Alfredo vaidmenyje – nepakartojamasis Kipras Petrauskas. Esu dėkingas likimui, kad yra tekę po daugelio metų išvysti jį tuometinės Vilniaus konservatorijos (dabar – Muzikos akademijos) profesoriuje, besišnekučiuojantį su savo mokiniais ir nesuskaičiuoja-

mais gerbėjais. Be abejo, Lietuvos operos legenda tapęs dainininkas žinojo, kad nepriklausomoje valstybėje jo pradėtą darbą tęsia lietuviai tolimoje Čikagoje. Jis ir

šiandien palinkėtų, kad scenos šviesa dar ilgai neužges-tų.

Dr. Jonas Jasaitis,
buvęs Lietuvos
Konservatorijos dėstytojas



Smuikininkė, viena iš *"La Traviata"* operoje grojusio orkestro narių, spektakliui pasibaigus. Jono Jasaičio nuotr.



Lietuvių operos dirigentą Alvydą Vasaitį po premjeros sveikina buvę solistai – Dana Stankaitytė ir Stasys Baras.

Edvardo Šulaičio nuotr.



Sudėtingą *Germon* vaidmenį gražiai atlikęs vilnietis Arvydas Markauskas. Pasibaigus *"La Traviata"* premjerai, jį pasveikinti atėjo buvusi vilnietė Virginija Kliknienė.

Edvardo Šulaičio nuotr.



"Čigonės" ir "matadorai" – persirengę *Floras Bervoix* pokylio dalyviai.

Jono Jasaičio nuotr.



Į *"La Traviata"* spektaklį iš Cleveland, OH atvyko (iš kairės): Marytė Puškorienė, Aldona ir Vytenis Miškiniai.

Edvardo Šulaičio nuotr.



Aktorių nusilenkimas, plojimų audrai netylant.

Jono Jasaičio nuotr.

VAIKO VARTAI Į MOKSLĄ

(Atkelta iš 6 p.)

būrelio branduolį sudaro dr. Linas Vaitkus, Rita Balytė ir aš – Dalia Staniškienė. Mielai kviečiame ir kitus prisidėti prie šio kilnaus darbo. Juk, anot Kristoforų, "geriau uždegti vieną žvakelę, negu keikti tamsą."

Kovo 10 d. Aldona Kamantienė "Drauge" rašė: "Pagrindiniai būrelių tikslai – moraliai ir materialiai remti jau Lietuvoje veikiančius centrus, kurie rūpinasi asocialių šeimų vaikais, kurie

dažnai atsiduria gatvėse, be tėvų priežiūros ir nelanko mokyklos". Pirmininkė Rita Venclovienė ir Aldona Kamantienė šią vasarą pačios vyksta pusmečiui ar ilgiau dirbti su centrais ir puoselėti ten savanorišką dvasią.

Aukos Obelių miestelio gatvės vaikų centrui (šiuo metu jiems ruošama suėjimo patalpa) bus renkamos gegužės 28 ir birželio 4 d. Dievo Motinos parapijoje auką bus galima įteikti po Mišių kavinėje Daliai Staniškienei (tel. 330-468-5465). Šv. Jurgio

parapijoje aukas renka dr. Linas Vaitkus (tel. 216 - 642-4678). Aukos gali būti nrašytos nuo mokesčių.

Noriu šį rašinį baigti Dianos Kančienės laiško žodžiais: "Maldauju, melskitės, kad gautume iš kur nors lėšų stogo, durų ir langų remontui. Be to negalim įeiti, kurtis. Darbo jėgos yra sočiai: visi – jaunimas ir senoliai – sukilo padėti. Tik kaip visada, esam vargšai". Ar uždegsime tą mažą žvakutę? Visiems nuoširdžiai iš anksto dėkoju.

Dalia Staniškienė

KELIOS MINTYS, POKYLIUI PASIBAIGUS

Balandžio 29 d. Lemonte įvyko labdaringas Vienos valso pokylis. Renginys pavyko, nors ir nesulaukėme tiek svečių, kiek tikėjomės. Surinkome \$3784. Šiuos pinigus gegužės 13 d. Lietuvos garbės konsulė Ingrida Bublėnė – šio renginio globėja, kartu su pokylio vedėja Jurga Tautkute – "Mis Lietuva-94" bei organizacinio komiteto nare Alvyda Gudėnienė įteikė Ukmergės spec. internatinės mokyklos direktorei Eugenijai Kliaugienei. Prašėme, kad už juos nebūtų perkamas autobusiukas (benzinas, vairuotojas, mašinos taisymas daug kainuoja), bet sutvarkytos buitinės patalpos – įrengti geresni dušo ir tualeto kambariai.

Ar pavyko pokylis? Išeivijos atstovas Albinas Kurkulis pokylio metu padėkojo ir pastebėjo, jog nuveiktas didelis darbas, suartinant išeiviją su "ateivija".

Pokylio svečių nuomonei pareikšti turėjau "Atsiliepimų knygą". Norėčiau supažindinti su kai kuriomis mintimis:

Ligija Tautkuvienė

"Tokie renginiai suartina mus" (parašas – neperskaitomas).

"Labai malonus vakaras, gera idėja. Mes gražiai praleidome vakarą ir tuo pačiu padėjome savo broliams Lietuvoje"- Aldona ir Vytas Vaitkai.

"Ačiū už nuostabų pokylį, nuotaiką, gerą vakarą. Po daugelio kitų vakarų, tai tyras lašas vandens" - Sigita ir Len Wendorf.

"Sveikiname ir sėkmės! Mes su Jumis!" - Nijolė ir Vytautas Skaržauskai.

"Ačiū, kad sugebėjote surengti nuostabią šventę" - Danguolė ir Alvydas Dunciai.

"Tegu gailisi ir ašaras lieja nebuvę" - Gediminas Kazėnas.

"Ačiū už nuostabią šventę" - Diana ir Darius Gudaivičiai.

"Truko 20 metų, kad sulauktume tokio pokylio! Ačiū Jums" - J. Rugenienė.

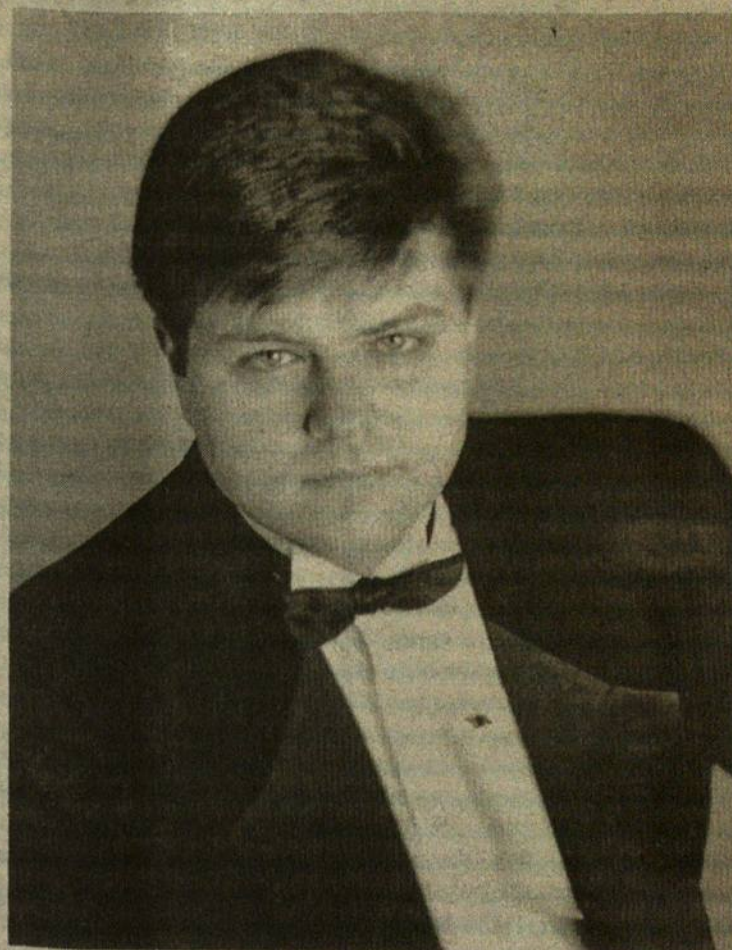
"Gerai namai, žėrėkit sau-

le, dainuokit amžiną jaunystę ir skleiskit žiburį pasauliui, kad būtų visados, kur grįžti. Tik pirmyn!"- Aldona ir Eugenijus Rupšiai.

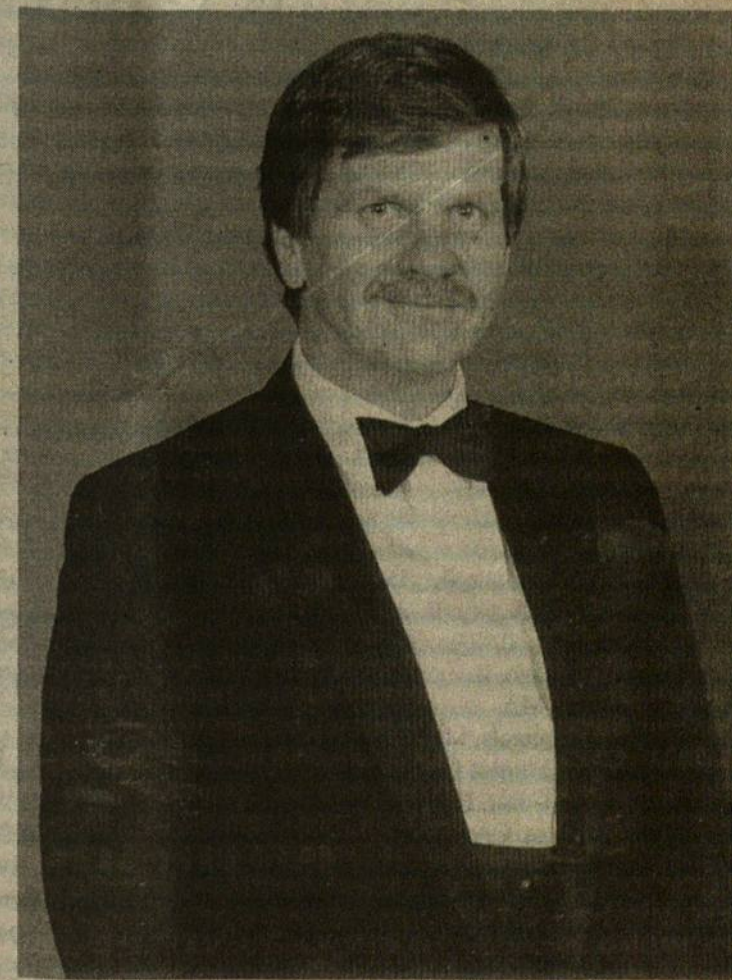
"Gera pradžia - pusė darbo. Sveikiname ir dėkojame! Jūsų idėtas triūsas tenueina nepripažintas. Tegul ilgesys savo krašto liejasi bendrose mintyse, tegul būna viena širdis ir vienas žodis – Lietuva – ir čia, toli nuo jos" - Marija Sereikienė.

Pokylio programa buvo sudaryta iš trijų dalių. Pirmą kartą išeivijos istorijoje šoko nauja pramoginių - sportinių šokių grupė "Svaja", kurios pagrindą sudaro jaunimas iš Lietuvos. Šie šokėjai buvo mano pagalbininkai, rengiant pokylį: pardavinėjo bilietus, pasitiko svečius, nešiojo šampaną ir vaišino visus, tvarkė stalus, o svarbiausia, pokylio programoje grojo "pirmu smuiku". Merginos siuvosi rūbus, vyrai nusipirko smokingus, o daugelis jų gal pirmą kartą gyvenime pasirišo po kaklu "varlytę". Nebuvo lengva išmokyti šokti Vienos valso kompoziciją, kai visos aštuonios poros turi šokti, kaip viena.

(Nukelta į 12 p.)



"Dainavos" choro vadovas Darius Polikaitis.



Trijų chorų koncerte akomponuos kompozitorius Jonas Govėdas.

Birželio 10 d. – trijų chorų koncertas!



"Exultate" choristai pasirengę išvykai.

TRIJŲ CHORŲ KONCERTAS

šeštadienį, birželio 10 d., 5 v. p.p.
CIM - Kulas Hall 11021 East Bl.
bilietai: Dalia Armonienė (440) 974-7372
Zita Stungienė (440) 358-9968
sekmad. Dievo Motinos parapijos svetainėje

genties giesmės

dainava • chicago
exultate • cleveland
volungė • toronto

TRIJŲ CHORŲ KONCERTO

Banketas

įvyks koncertui pasibaigus, maždaug 7:45
Radisson viešbutyje
State Rte. 91 ir State Rte. 2, Eastlake

Šokiams gros Rimo Kaspučio orkestras,
kuris šia proga specialiai atvyksta iš Detroito
Apranga: iškilminga

Menui: Prime rib au jus ar Chicken Marsala
Patiekalą pasirinkite užsakydami bilietus

Kaina: \$35.00 asmeniui, stalas - 10 žmonių
Baras: mokamas

Bilietai: sekmadieniais D. M. parapijos kavinėje ar pas Ritą Klioniene: (216) 531-6459

PATIKSLINIMAS

Gavome pranešimą, kad balandžio 25 d. laidoje, 11 p. neteisingai nurodyta skautų susitikimo su S. Lozoraičiu, įvykusio 1956 metais, vieta. Skautai su S. Lozoraičiu susitiko, nuvykę į JAV sostinę – Washington, D.C.

KLAIDŲ
ATITAIŠYMAS

Rengiant spaudai pranešimą "Amerikos lietuvių klubo 80-metis" (gegužės 9 d. laidoje, 10 p.) palikta klaidų:

1) išspausdinta: "lietuviai, lenkai, italai... – laikė save vėlesne imigracija." **Turi būti:** "Analitikai ir istorikai laikė juos vėlesne imigracija."

2) išspausdinta: "1924 metais Amerika neturėjo jokių imigracijos apribojimų" **Turi būti:** "iki 1924 metų Amerika neturėjo jokių imigracijos skaičių apribojimų";

"DIRVAI"
AUKOJO:

Amerikos lietuvių tautinės sąjungos Bostono skyrius \$2000

P.Vėbra, Chicago, IL	60
Cleveland, OH lietuviai, važiuavę autobusu į Lietuvių operos spektaklį "La Traviata"	51
V.Gruzdys, Cleveland, OH	50
I.Vinclovas, Mayfield, OH	50
G.Balanda, Warren, MI	35
F.Izbickienė, Westwood, MA – V.Jurkūnienės atminimui	30
V.Čečys, Cleveland, OH	30
M.Lipas, Oceanside, CA	30
V.Aukštuolis, Westmont, IL	25
H.Bagdonienė, Oak Lawn, IL	25
A.Brizgys, Kingwood, TX	25
J.Variakojis, Chicago, IL	25
B.Veitas, Milton, MA	25
B.Balčiūnienė, Annapls, MD	25
M.Lembertas, St.Monica CA	17
V.Abraitis, Palm Coast, FL	15
G.Amonas, Moraga, CA	15
V.Besperaitis, Sedona, AZ	15
K.Palubinskas, Clev., OH	15
B.Pranckevičius, Evergrm, IL	15
K.Pozarniukas, Burbank, IL	15
A.Ščiuka, Dorchester, MA	15
J.Štuopis, Sharon, MA	15
W.Valys, Roswell, NM	15
Dr.J.Žukas, Baltimore MD	15
J.Šiupinys, Cleveland,	10
B.Banaitis, Abington, MA	5
A.Pesys, Dearborn Hts, MI	5
V.Zavadskas, Canada	5
A.Žebrauskienė, Mentor, OH	5
P.Barbatavičius, Canada	5

**Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame**

DĖKOJAME

Nuosirdžiai dėkojame mūsų rėmėjams – Amerikos lietuvių tautinės sąjungos Bostono skyriaus pirmininkui, inž. Romui Veitui ir visiems šio skyriaus nariams už dosnią paramą "Dirvai" – 2000 dolerių.

Algirdas Matulionis
"Vilties" draugijos
valdybos pirmininkas
Jonas Jasaitis
"Dirvos" redaktorius

3) išspausdinta: "Pranciškus Freimonas, čia atvykęs 1895 metais ir įkūręs Šv. Jurgio lietuvišką parapiją." **Turi būti:** "... Pranciškus Freimonas, čia atvykęs 1871 metais ir įsteigęs Šv. Jurgio Draugystę. 1895 m. įsteigta Šv. Jurgio lietuviška parapija..."

Balandžio 25 d. ir gegužės 16 d. laidoje, pateiktas neteisingas filmo "Enslavement" lietuviškas pavadinimas. Turi būti: "Pavergimas". Atsiprašome. *Redaktorius*



Netekus mielos

A.†A.
VINCENTINOS
JURKŪNIENĖS

reiškiame užuojautą velionės vyrui JONUI, dukrai RAMUNEI, sūnui ALGIUI ir jų šeimoms.

Su pagarba

Felicija Izbickienė su šeima

A.†A.
ONAI DOVYDAITIENEI

po ilgos ir sunkios ligos apleidusiai šį pasaulį, reiškiame gilią užuojautą jos vyrui PRANUI, jo sūnams LAIMIUI, DR. ROMUI ir jo žmonai GAIL.

*Janina ir Vincas, dukra Rasa,
sūnus Kęstutis ir jo žmona Linda,
anūkai Antanas ir Eugenijus Dovydaičiai
ir Zita Rudvalienė*

Pranešame, kad 2000 m. gegužės 10 d.
Palm Bay, Floridoje, amžinu miegu užmigo

MEDICINOS DAKTARAS
A.†A. VYTAUTAS AVIŽONIS

Jis gimė 1906 m. gruodžio 9 d., Lietuvoje, Žagarėje. Baigęs Vytauto Didžiojo universiteto Medicinos fakultetą, specializavosi akių, ausų nosies ir gerklės ligų srityse, tapo chirurgu. Dirbo Kaune. Baigiantis Antrajam Pasauliniam karui, atsidūrė Šveicarijoje. 1947 metais su šeima atvyko į Ameriką. *New Jersey* valstijoje atliko interno stažą ir išlaikė savo specialybių egzaminus. Dirbo *New York*, o nuo 1959 m. – *Milford, Delaware*. Aktyviai dalyvavo Lietuvių gydytojų draugijos veikloje. Daug metų, nors ir gyveno *Delaware*, buvo *New York* lietuvių gydytojų pirmininkas. Jis buvo daugelio straipsnių, išspausdintų įvairiuose tarptautiniuose oftalmologijos leidiniuose, autorius. Iki mirties rūpinosi Lietuva.

Liūdesyje liko žmona Valerija Šilbajoraitė-Avižonienė, dukra Giedrė Šnipienė, sūnus Petras, sesuo Birutė Blazevičius, septyni anūkai, trys proanūkės ir giminės Amerikoje bei Lietuvoje.

Laidotuvėmis pasirūpino Beach Funeral Home, Indian Harbor Beach, FL (tel: 321-777-4640). Atsisveikinimas įvyko gegužės 20 d. Velionio pelenai bus pervežti ir palaidoti šalia jo tėvų – prof. Petro Avižonio ir Zofijos Gruzdytės-Avižonienės, Kaune.

Vietoj gėlių, jei kas norėtų, šeima prašo aukoti: Lithuanian Freedom Through Education Fund, Inc., (25802 Prairiestone Dr. Laguna Hills, CA 02653) ir paremti Kauno Medicinos mokyklos Oftalmologijos skyrių.

Nuliūdusi šeima

A.†A.
ANTANINA PUŠKORIŪTĖ

Po ilgos ir sunkios ligos 2000 m. balandžio 2 d., sekmadienį, 8:20 ryto *Cleveland OH*, sulaukusi 83 metų amžiaus, mirė Antanina Puškoriūtė.

A.†A. A. Puškoriūtė gimė 1916 m. lapkričio 12 d. Gudijos (Baltarusijos) Berezino miestelyje. Tai garsi vieta, ties kuria sumušta besitraukianti Prancūzijos imperatoriaus Napoleono kariuomenė. Antanina buvo duktė Antaninos Žindžiūtės ir Jono Puškoriaus. Jonas Puškorius tuo laiku stažavosi Rusijos (Gudijos) pašto tarnyboje.

Po 1920 metų šeima grįžo į Lietuvą ir apsigyveno Rietave. Ten Antanina praleido vaikystę. Jau Lietuvoje nuo ankstyvųjų dienų sparčiai kibo į mokslus. Pradžios mokyklą lankė Rietave. Vėliau mokėsi Kauno "Aušros" mergaičių gimnazijoje ir ją baigė kaip tuo metu jauniausia Lietuvos abiturientė, dar nesulaukusi 15 metų amžiaus. Po to ji baigė Klaipėdos Prekybos institutą.

Baigusi mokslus, dirbo Ūkio, o vėliau – Lietuvos banke Kaune. 1944 metų rugpjūčio mėnesį, gresiant antrajai sovietų okupacijai, pasitraukė į Vokietiją. Kadangi jau Lietuvoje Antanina gana sklandžiai vartojo anglų kalbą, jai pavyko gauti darbą UNRRA – Jungtinių Tautų Pabėgėlių šalpos agentūroje. Ji ten sugebėjo padėti daugeliui lietuvių emigruoti į Vakarus, daugiausia į Ameriką, parengdama reikalingus dokumentus.

1948 metais Pijaus Žiurio globoje Antanina pati jau galėjo atvykti į Ameriką. Vėliau, 1950 metais ji sudarė sąlygas savo tėveliams, broliams ir seseriai taip pat atvykti į Ameriką. Įsikūrusi Amerikoje, iš pradžių dirbo *Sherman Clothes* drabužių fabriko buhalterijoje. Po penketos metų jai pasisekė įsidarbinti pasaulinio masto dažų ir chemikalų *Sherwin-Williams* bendrovės buhalterijos skyriuje. Po kurio laiko ji tapo viena iš šios bendrovės vadovių – chemijos skyriaus direktorių. Išdirbusi ten 28 metus, išėjo į pensiją.

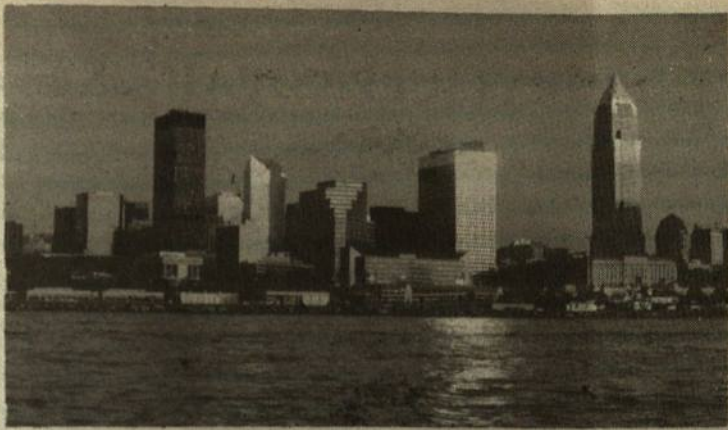
Beveik nuo pat atvykimo į Ameriką, Antanina uoliai įsijungė ir į lietuvišką veiklą ir dažniausiai dirbo sekretore Lietuvių Bendruomenėje, BALF'e, saleziečių veikloje ir kitose organizacijose.

Išėjusi į pensiją, gražiai gyveno su seserimi Irena ir sesers sūnumi Vytautu, kol sunki liga negailestingai pakirto jos sveikatą. Po trijų metų silpnėjančios sveikatos ir daugiau kaip dviejų mėnesių intensyvios priežiūros skyriuje ligoninėje, gerasis Dievulis paėmė ją į savo mylinčias rankas.

Nuliūdę liko: sesuo Irena, brolis Juozas Lietuvoje ir jų vaikai bei anksčiau į amžinybę išskeliausių jos brolių – Dr. Viktoro, Prano ir Jono – vaikai ir vaikaičiai.

Pasigėdame tavęs kasdien. Išsėkis ramybėje, brangi ir miela mūsų Antanina.

Vytautas Puškorius



MŪSŲ MIESTE IR JO APYLINKĖSE

RENGINIŲ KALENDORIUS

- GEGUŽĖS 27 d., šeštadienį - Cleveland, OH lietuvių skautiškos veiklos 50-mečio šventė.
- GEGUŽĖS 29 d., 8:30 v. r. - Prisiminimo dienos (Memorial Day) apeigos, Mišios ir pusryčiai. Rengia Katalikų karo veteranų 613-asis postas Šv. Jurgio parapijoje.
- BIRŽELIO 10 d., šeštadienį - trijų chorų: Chicago - "Dainavos", Cleveland "Exultate" ir Toronto "Vолугės" koncertas CIM (Cleveland Institute of Music) salėje.
- BIRŽELIO 18 d. - Tragiškojo birželio (1941 m. birželio 14 d.) minėjimas. Ekumeninės pamaldos už žuvusius ir nukentėjusius baltijiečius Šv. Jurgio parapijoje. Rengia Amerikos Baltijiečių komitetas.
- BIRŽELIO 18 d., 10 v. r. - Dievo Motinos parapijos Padėkos šventė ir kun. Gedimino Kijausko S.J. jubiliejus.
- LIEPOS 16 d., 11:30 v. ryto - Šv. Jurgio parapijos

gegužinė parapijos sodyboje.

- LIEPOS 29 d., šeštadienį - ketvirtoji "Gijos" gegužinė Beachland Park pokylių vietoje. Pradžia - 4 v.p.p.
- RUGPJŪČIO 13 d. nuo 12-os iki 6-os v.v. - Lietuvių

klubo popietė Amerikos italų klubo pokylių vietoje.

- LAPKRIČIO 12 d., nuo 11:30 iki 3:30 v.p.p. - Šv. Jurgio parapijos rudens šventė.

• GRUODŽIO 16-17 d. - šv. Jurgio parapijos kalėdinių kepinių pardavimas.

• GRUODŽIO 24 d. 9:30 v.v. - bendros kūčios Šv. Jurgio parapijos salėje.

Cleveland, OH lietuvių skautijos 50-metis

(Nuotraukos iš a. a. Vlodo Bacevičiaus archyvo)



"Neringos" ir "Pilėnų" tuntų skautės ir skautai vasaros stovykloje Wasaga Beach, Ontario - tėvų pranciškonų stovyklavietėje su tuntininkais Nijole Kersnauskaite ir Vytautu Staškumi.



"Pilėnų" tunto vilkiukai, 1998 m. davę įžodį. Iš kairės: Vidas Pliodžinskas, Matas Hallal, Vytautas Idzelis, Nicholas Hallal ir Andrius Stungys. Kaklaraišius užriša Remigijus Belzinskas.



PLATI SKAUTIJOS ŠEIMA, JŲ DRAUGAI,
ARTIMIEJI IR RĖMĖJAI
NUOŠIRDŽIAI KVIEČIAMI KARTU UŽBAIGTI
CLEVELAND, OH SKAUTIJOS
50-uosius VEIKLOS JUBILIEJINIUS METUS!

ŠI GEGUŽINĖ - SUSITIKTUVĖS

ruošiama gegužės 27 d., 3 v. p.p.

RICHMOND HTS. KIWANIS CLUB patalpose
(27285 Highland Rd., už Richmond Hts. Park,
išsukimas iš Highland Rd,
į rytus Richmond Rd. sankryžos)

3 v.p.p. jaunimui pravedami užsiėmimai,
o širdy jauniems - pasižmonėjimas,
pasidalijimas 50-mečio prisiminimais

5:30 v. p.p. - pietūs

7 v.v. - vėliavų nuleidimas

7:30 v.v. - šv. Mišios

8:30 v.v. - laužas

Teirautis telefonais:

Brolis Remigijus Belzinskas: (216) 486-5634
Sesė Vilija Nasvytytė-Klimienė: (216) 381-9318

EUROPA TRAVEL 692-1700

LOWEST AIR FARES
available worldwide

EXPERTS ON TRAVEL
TO EAST EUROPE

passports * visas * prepaid tickets

SERVING OUR COMMUNITY
FOR OVER 35 YEARS

"LEADERS IN LOW COST TRAVEL"

Born To Travel

26949 Chagrin Blvd. #103 (Ohio Savings Building)
CLEVELAND, OH 44122
Tel: (216) 831-5530 & (800) 366-9980
Fax: (216) 831-5028

KELIONĖS | LIETUVA - 2000

Visi skrydžiai - geriausiomis kainomis

Atstovaujame FINNAIR, SAS ir kitas oro linijas.

Bendradarbiaujame su "Lietuvos avialinijomis".



Rita Staškutė-Zvirblienė

MATAS REALTY

Rita P. Matienė - Broker - Savininkė
State Certified Real Estate Appraiser - Įkainuotoja
Profesionalus pataravimas perkant-parduodant namus ir namų įkainavimas



V. R. MATAS

Vytas R. Matas - Attorney-at-Law - Advokatas

Visi teisiniai pataravimai

17938 Neff Rd. Cleveland, OH 44119
(216) 486-2530

2412 Cedarwood Rd. Pepper Pike, OH 44124
(440) 473-2530

DIRVA

(Atkelta iš 9 p.)

Rumba – mūsų programos viršūnė, kainavo visiems ir jėgų, ir laiko, ir dar daug ko. Bet mes ją pašokome puikiai. Didžiuojusi šiais jaunais lietuviais, kurie pirmą kartą savo gyvenime dalyva-

vo tokiaame labdaros renginyje ir prisidėjo prie jo įvykdymo. Dainavo Meno mokyklės dainavimo skyriaus dėstytoja Loreta Umbrasienė bei dainininkė iš Kauno – Audronė Simanonytė. Programą puikiai vedė Jurga Tautkutė

KAPŲ PUOŠIMO DIENA – MEMORIAL DAY

**Gegužės 28 d., sekmadienį,
Lietuvių tautinėse kapinėse
įvyks iškilmingos apeigos**

• Iškilnės prasidės lygiai 11 val. ryto šia tvarka: nuo steigėjų paminklo eiseną žygiuos iki paruoštos estrados. Eisenoje ir programoje dalyvaus Petro Zalubos vadovaujamas dūdų orkestras.

• Amerikos legionierių *Don Varnas* postas ir *Motery Auxiliary Unit* dalyvaus eisenoje ir pagerbs už laisvę žuvusius karius.

• Giesmių programą atliks operos solistė Dalia Fanneli ir Petro Zalubos dūdų orkestras.

• Pagrindinę kalbą pasakys Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas, advokatas Saulius Kuprys.

• Iškilnėse su vėliavomis dalyvauti kviečiami šauliai, neolitanai ir skautai.

**Visus lietuvius kviečiame dalyvauti
ruošiamose apeigose.**

Lietuvių tautinių kapinių vadovybė

Prašome visus dalyvius pavaikšioti po šias gražias kapines, apžiūrėti puikius paminklus, prisiminti savo artimuosius. Kapinių įstaigoje pareigūnai suteiks jums pageidaujamų žinių. Taip pat galima gauti įvairių vainikų kapų puošimui.

**LITHUANIAN NATIONAL CEMETERY
LIETUVIŲ TAUTINĖS KAPINĖS**

8201 South Kean Avenue, Justice IL 60458
tel. (708) 458-0638

P.S. TIRE Inc.

Complete Front End Service



481-5397



New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts,
Mufflers, lube oil and Filter

• Buy any 4 tires and receive a P.S. Tire hat!

OPEN

Mon.-Fri.: 8 am to 6 pm

Sat.: 8 am to 4 pm

866 E. 200 th St.

Cleveland, Oh. 44119

Paul Stefanac

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga



**William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Kenneth Schmidt
Barbara Jakubs Schmidt**

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119

36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095

Telefonas: (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama,
teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje.
Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

KELIOS MINTYS, POKYLIUI PASIBAIGUS

kartu su čikagiečiu Jonu Vairiaku. O šokiams nemokamai grojo broliai Virginijus ir Eimontas Švabai. Publika šoko ir liaudiškus šokius, dainavo kartu su kapelos "Tėviškė" muzikantais (vadovė – S. Jagminienė). Visų veiduose švietė šypsena.

Būtų buvę viskas gerai, jei ne sugadinta pokylio pabaiga. Dar ir po dvyliktos svečiai nė negalvojo skirstytis: maisto, muzikos ir viso kito buvo pilna. Salę buvau užsakiusi iki 1:30 val. nakties. Buvome numatę, kad apie 1:00 nakties, užtraukus "Eisim, broliukai, namo namo", pradėsime skirstytis. Tačiau atsitiko nenumatyta

PAREMKIME TARPTAUTINĮ KONGRESĄ

Gegužės 28 d. Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos svetainėje, po 10:00 val. mišių bus renkamos aukos Lietuvoje rengiamam **Tarptautiniam kongresui komunizmo nusikaltimų įvertinimui** paremti.

JAV LB XV Taryba savo nutarimu šiam kongresui pritarė ir įpareigojo Dalią Puškorienę šiam vajui vadovauti. Čekių galima rašyti: LAC, Inc. – Congress. Dalios Puškorienės adresas: 130 Steeple Chase, Willoughby Hills, OH 44092.

Dalia Puškorienė

"TAUPA"

bus uždaryta
Atminimo dienos
savaitgalį:
gegužės 27-29 d. -
šeštadienį,
sekmadienį
ir pirmadienį.
"TAUPA"

ir nemalonus dalykas. Jau apie 11 val. vakaro buvo pradėta reikalauti, kad mes nukraustytume lėkštes, nes jas reikia plauti. Kaip?! Juk šve-

diško stalo (čia vadinamo bufetu) esme ir yra ta, kad valgyti gali iki pokylio pabaigos.

(Pabaiga – kitoje laidoje)



Monika Čepulytė, per Atvelykį Šv. Jurgio bažnyčioje priėmusi Pirmąją Komuniją. Ją palydi klebonas, kun. Juozas Bacevičius.

Gerardo Juškėno nuotr.



Gegužės 7 d. Šv. Jono katedroje įvyko religinės muzikos koncertas. Jame dalyvavo solistė Virginija Bruožytė-Muliolienė (dešinėje). Šalia jos – šiame koncerte giedojusios solistės – Tina Selvaggio (kairėje) ir Joanne Uniatowski (viduryje).

Kristinos Juozapaitytės nuotr.

TAUPA
LITHUANIAN CREDIT UNION

1984 - 1999

15

YEARS OF EXCELLENCE

SAVI

PAS SAVUS!

XXXXXXXXXXXX

KVIEČIAME

VISUS

I

TAUPĄ!

TELEFONAS 216.481.6677 <> E-MAIL TAUPA@AOL.COM

767 EAST 185th STREET CLEVELAND OHIO 44119

DARBO VALANDOS: antradienį, trečiadienį

ir ketvirtadienį ----- 9:00v.r. - 4:00p.p.

penktadienį ----- 9:00v.r. - 6:00p.p.

šeštadienį ----- 9:00v.r. - 12:00p.p.

sekmadienį parapijoje ----- 11:00v.r. - 12:00p.p.

Kiekviena taupomoji sąskaita, federalinės valdžios (NCUA) apdrausta iki \$100,000